

VIENYBĖ

Paveiksluotas Amerikos lietuvių savaitraštis

73 M. 12 N.

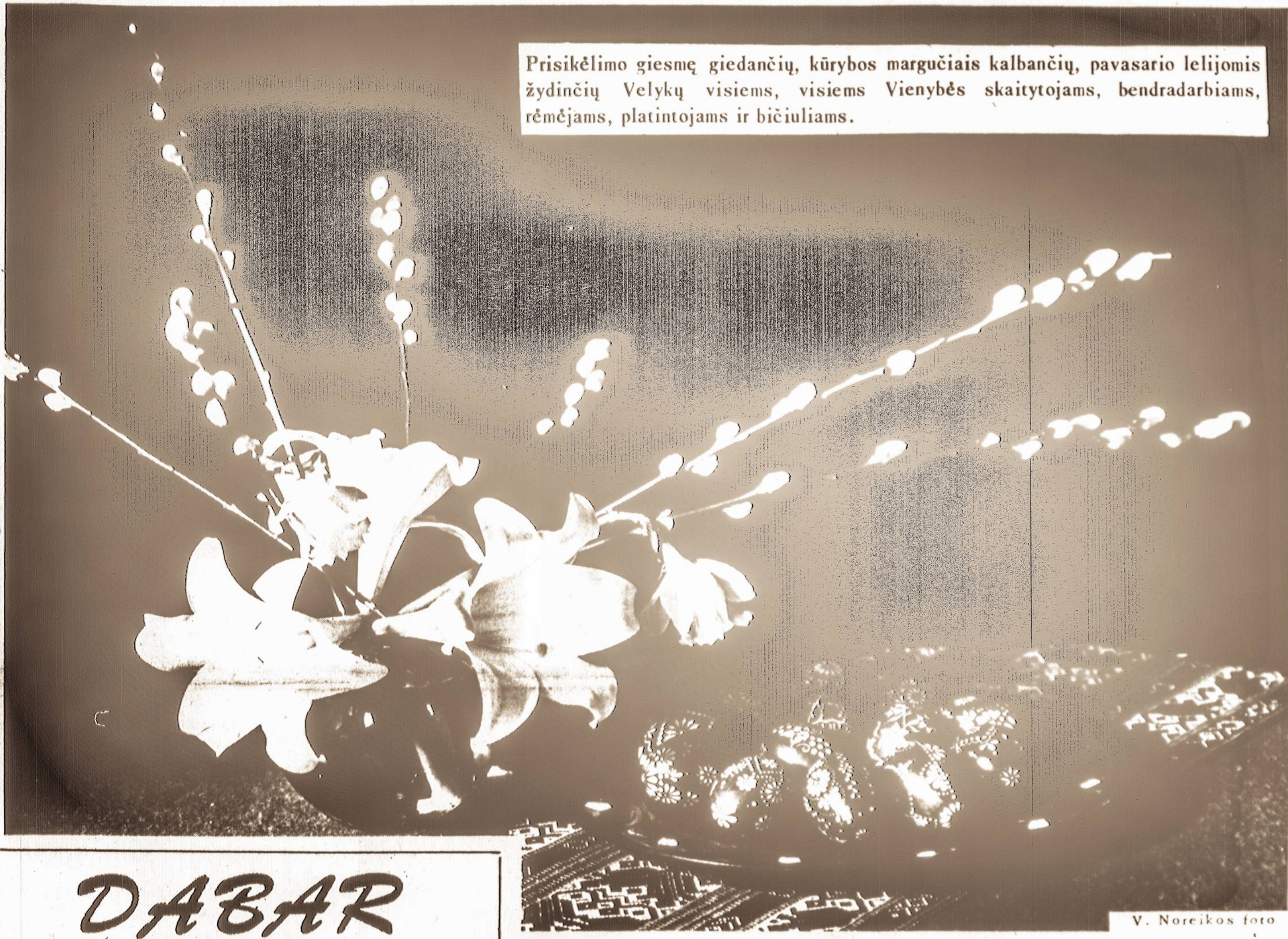
BROOKLYN, N. Y.

1959 M. KOVO (MARCH) 27 D.

Tel. APplegate 7-7257

KAINA 15 C

Prisikėlimo giesmę giedančių, kūrybos margučiais kalbančių, pavasario lelijomis žydinčių Velykų visiems, visiems Vienybės skaitytojams, bendradarbiams, rėmėjams, platintojams ir bičiuliams.

V. Noreikos foto

DABAR

JUOZAS TYSLIAVA

Pavasaris. Velykos. Kristaus prisikėlimo šventė. Žemių šalies gyventojui Velykos yra kartu ir gamtos prisikėlimo pradžia. Ypač artojui, šiam artimiausiam gamtos bendradarbiui, šiam nuosirdžiam taikos ir teisybės mylėtojui.

Laukdamas Velykų, žemės darbininkas pirmiausia pastebi ateinančio pavasario ženklus. Jis pirmas pamato, kaip iš požemių išlenda žvalgas, ir savo ūsais, nelyginant antenomis, duoda ženklą nesuskaitomai, bet drausmingai skruzdžių darbo kariuomenėi. Ūkininkas iš balso pažįsta kiekvieną paukštį, kuris suradęs lizdus vietą, tuojau šaukiasi draugę. Jis žino kur ir kada pasirodys pirmieji pavasario žiedai saulės sveikinti.

O paskui, nuo saulės tekėjimo iki nusileidimo, nuo nematomų kanopų ir padų, dundės žemė, nes geradaris Kūrėjas, vieniems nueidamas, kitiems pareidamas, gausiai dalins savo dovanas.

Bet tai tik dalis to, kas liečia Kristaus prisikėlimo šventę.

Ne visur Velykos yra ir gamtos prisikėlimo šventė. Kai Lietuvoje ir kituose šiaurės kraštuose Velykos švenčiama pavasari, tai tokiose šalyse, kaip Pietų Amerika, Pietų Afrika ir Australija, rudenį...

Vadinasi, margas genys šiame, dar ir už jį margsniame, pasaulyje nebūtinai tuo pačiu metų laiku kala medžio žievę...

Kita vertus, Velykų šventės reikšmė ne visur ir ne visiems vienoda. Žydai, kurie su krikščionimis skiriasi Kristaus kryžkelėje, irgi švenčia Velykas. Bet jų Velykos kitokios. Žydų Velykos yra jų tautinio apsisprendimo šventė — bėgimas iš Egipto, sėkmingas Raudonųjų jūrų perėjimas, įėjimas į "Dievo žadėtą žemę" ir pagaliau savos, nepriklausomos valstybės įkūrimas.

Skaitytojai, kuriuos šių žodžių autorius sveikina Velykų šventės proga, galėtų patys baigti rašyti šią skiltį...

Tarptautiniai užkulisiai

PRIEŠUI NEREIKIA PADĖTI

Macmillanas su Eisenhoweriu traukia Nikitą iš duobės, kurią jis pats išsikasė. — Rytai duoda pamoką Vakarams, kaip reikėjo elgtis su Sovietais. — Kodėl Prancūzijos komunistai laimėjo savivaldybių rinkimuose?

Pereitą savaitgalį britų premjeras Macmillanas viešėdamas JAV, įkalbėjo Eisenhowerį leisti Nikitai Chruščiovui garbingai pasitraukti iš tos nemalonios tarptautinės situacijos, kurią pats iššaukė su savo ultimatumu iki gegužės 27 d. išspręsti Berlyno problemą sovietams palankia prasme. Vienybės skaitytojai jau žino, kad tai buvo blefas. Nikita negali dabar pradėti visuotinio karo, o jei to negali — negali statyti ir ultimatumus. Dabar atrodo, kad Vakarų nekreipimas dėmesio į tą Chruščiovo ultimatumą būtų geriausias atsakymas, sunaikinęs Chruščiovo prestižą. Bet Nikita savo pusėje turėjo vieną stiprų talkininką — Vakarų viešąją opinią, kuri blogą taiką laiko geresniu dalyku už sėkmingą karą.

Britų viešoji opinija priverstė premjerą Macmillaną vai-

dinti tarpininko vaidmenį. Jam nesunku buvo rasti ir taikos formulę, kuriai dabar pritarė ir prezidentas Eisenhoweris, taikos norinčios JAV viešosios opinijos verčiamas. Toji formulė: valstybės galvų konferencija, kuriai prieš tai dirvą turi paruošti užsienių reikalų ministrų konferencija, susirinkianti dar prieš sovietų ultimatumo terminą, būtent, gegužės 11 d. Tokiu būdu Nikita buvo išgelbėtas. Valstybės galvų konferencija, kurios jis reikalavo, įvyks, nors padėtis, greičiausiai, liks tokia pat, kokia buvo iki šiol. Ir vakarų viešoji opinija bus patenkinta: dar kartą išvengta karo.

Tuo tarpu kokios politikos reikėjo laikytis, Vakarus pamokė... persai. Kai tik laike Macmillano viešnagės Sovietų Sąjungoje paaiškėjo, kad so-

vietai blefuoja, Persijos (Irano) šachas netruko atsimesti nuo 1921 m. su sovietais padarytos sutarties, kuri sovietams, Persijai kilus pavojui, leidžia į ją pasiųsti savo kariuomenę. Sovietų kariuomenė galėjo būti siunčiama ir tuo atveju, jei Persiją būtų atvykusį kuri nors kito krašto kariuomenė. Toji sutartis iki šiol neleido persams išnuomoti bazes amerikiečių bombonešiams ar raketom. Tokios bazės, kartu su jau esančiom bazėm Turkijoje, sovietams be abejo sudarytų didelę grėsmę. Dabar persai pasinaudojo proga ir ta sutartim su sovietais atsikratė, o sovietai dėl to galėjo pareikšti tik... protestą.

Persų pavyzdžiu netruko pasekti ir Egipto diktatorius Nasseris, kuriam sovietų re-

(Nukelta į 4 psl.)

KALIFORNIJOS LIETUVIAI

Kovo 15 d. Iv. Kazimiero parapijos salėje buvo šauniai atžymėta TMD 8 kp. 15 metų gyvavimo sukaktis tikslu gauti lėšų TMD leidžiamai knygai "Lietuvos žemių aprašymas".

Pirmoje programos dalyje buvo kalbos ir sveikinimai. Vl. Bakūnas atidarė sueigą ir pakvietė kuopos pirm. H. Petkienę, kuri pasakė kalbą apie kuopos veiklą, ir pakvietė tarti žodį Liet. Konsulą dr. J. J. Bielskį, kuris trumpais bruožais nušvietė TMD istoriją nuo įsikūrimo iki šių dienų, ypatingai gražiai atsiliepdamas apie dr. Struogienės parašytą "Lietuvos Istoriją", kurią taip pat TMD išleido.

Įdomias sveikinimo kalbas pasakė LTS skyriaus pirm. A. Latvėnas, SLA 75 kp. pirm. A.

Bieksa, LB, skyriaus pirm. K. Liaudanskis. Jurkanskienė padainavo tris daineles, Alice Dotts gražiai paskambino pianinu.

Antroje dalyje buvo lietuviškas spalvotas filmas, sukta dar prieš karą, kurį mūsų mieli draugai Petras ir Marija Conrad iš Long Beach, Calif. teikėsi parodyti. Tuo būdu jie prisidėjo prie šio pobūvio pasiekimo.

Šiame filme yra atvaizduota mūsų senosios Tėvynės kultūrinis gyvenimas: mokyklos, studentija, sportas, jaunimo žaidimai, karinės jėgos, vaizdai iš ūkininkų gyvenimo bei darbų, apvaikščiujimai, šventovietės ir t.t. atspėjama, kad per tokį trumpą laisvosios lie-

tuvos laiką padaryta tokia didelė pažanga.

Parengimui darbavosi: Petkai, Vyšniauskai, Marčiuskai, J. Mišūnas, J. Dovydatienė, M. Bieksienė, O. Miglinienė, O. Račkienė, (šios moterys dalį maisto ne tik pagamino, bet ir paaukojo).

Nuoširdi padėka visiems prisidėjusiems prie šio gražaus pobūvio.

Be Conrad iš Long Beach, dalyvavo ponia M. Lucas ir V. Archis. Pastarasis teipgi mūsų kuopai pasitarnauja.

O. RAČKIENE

Juzė Kulienė, vietos vienybičio Alfonso Kulio žmona, su 13 m. a. anūke Velykų šventėms išvyko į Washington, D. C.

Zinomos mūsų dainininkės Anitos Novickaitės-Kurnavičienės rezidencijoje Miami Beach (1777 Meridian Ave.) buvo suruoštos "Kazimierinės". Prie lietuviškų valgių stalo, kiekvienas iš eilės turėjo pasakyti kalbą apie Kazimierą. Pobūvio programėlę sumanė vedė Anita. Kazimieras buvo papuošti baltomis gėlėmis ir palydėti "ilgiausių metų" daina. Nuotraukoje: (iš k. į d.) pirmoje eilėje - J. Narutavičienė, Miss Staehle, J. Vilča. Antroje eilėje - Jonikas, Kraučiušas, Staehle, Horder, Jonikas, Simokaitis, Novickienė, Molejus, Gregg, Ciurinskas, Molejienė, Simokaitienė.

Pianistės Julijos Rajauskaitės studijos mokinių koncertas

Pianistės Julijos Rajauskaitės - Šušienės studijos mokinių koncertas įvyko kovo mėn. 7 d., Highland Park High School salėje, Highland Park (New Brunswick), New Jersey. Tai buvo pirmasis toks gausus Rajauskaitės mokinių viešas pasirodymas. Programoje dalyvavo per 20 mokinių iš visų trijų grupių: pradedančiųjų, vidutinių ir pažengusiųjų. B Lietuvos

šiuo metu pasirodė Rūta Graudušytė, Albinas ir Antanas Prižgintai, Jūra Strimaitytė ir Jūratė Veblaitytė.

Per ilgesnį laiką čia veikianti pianistės Julijos Rajauskaitės studija išgarsėjo plačioje apylinkėje ir sutraukė gausų įvairių tautų mokinių skaičių.

KOR.

Trečiokas Agency

SENIASIA LIETUVIŠKA AGENTŪRA

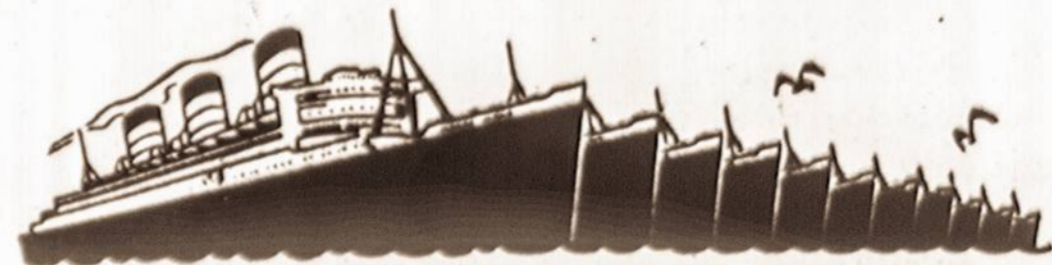
KELIŅĖS - visokiomis susisiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas. Įvairiausios ekskursijos. Sudaromi ir tvirtinami imigracijos bei kelionių dokumentai.

PINIGAI - su pilnu užtikrinimu siunčiami į visus pasaulio kraštus, įskaitant ir rusų okupuotus. Persiuntimas į Lietuvą iki \$300 kainuoja \$1.65. Už \$1 išmoka 10 rublių.

APDRAUDA - visokiausios rūšies sutvarkoma per geriausias ir tvirtiausias kompanijas.

NUOSAVYBIŲ - pirkimo, pardavimo ir finansavimo reikalais sąžiningas patarnavimas.

FEDERALINIŲ MOKESČIŲ - Income Tax - paruošimas.

Albinas ir Kazys Trečiokai
311 WALNUT STREET, NEWARK 5, N. J.
Telefonas MARKET 2-4867

LIETUVIAI ADVOKATAI

ST. BREDIS, Jr.
37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Tel. APplegate 7-7083

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

J. Markiewich AND SONS, INC.

Laidotuvių Direktoriatas
15 TRUMBULL STREET
NEW HAVEN, CONN.
Telefonas: LOcust 2-9229

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviams tarnauja daugiau kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Telefonas 9-1181

LIETUVIŲ VADOVAUJAMA

ĮSTEIGTA 1924 M.

Schuyler Savings & Loan Association

24 DAVIS AVENUE

KEARNY, N. J.

Atdara kasdien, išskyrus šeštadienius, švent., nuo 9 v. r. iki 3 v. p. p. Penktadienių vakarais nuo 6 iki 8:30 v. v.
KAPITALAS \$1,860,000
MOKAMA 3¼%

Aprausta iki 10,000

Telefonas WY 1-7260

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 S. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEWey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

Pranešimas apie Britų Hondurą

"Kellamės į Naująją Lietuvą, į Britų Hondurą", taip kalbės pranešėjas Juozas Vytėnas Baltimorėje. Jis praneš apie išikūrimo galimus ir gyvenimo sąlygas Britų Hondure. Sako, daug kas užsirašo ten keltis. Kaip Belizės biuletėnis rašo, žemė ten pigi, 2 - 5 dol. akaras, darbininkas nebrangus, tai turint pinigų galima neblogai išsikurti, jei klimato sąlygos priimtinos. Kaip tikrai yra, paaiškės iš pranešimo.

Pranešimas įvyks balandžio 5 d. 3 val. popiet Lietuvos Svetainės II aukšto salėje. Visi kviečiami atsilankyti. Įėjimas nemokamas.

BENDRUOMENĖS REIKALAI

Kovo 15 d. įvyko metinis Baltimorės Apylinkės narių susirinkimas ir valdomųjų organų rinkimai. Pirmininkavo Aleksandras Radžius, sekretoriavo Juozas Ankus. Visose organizacijose rinkimai yra pats sunkiausias organizacijos gyvenimo momentas - niekas nenori būti renkamas. Nors LB organai ir spauda ragina, kad į LB organus eitų daugiausia sviesuoliai, kultūrininkai, tačiau šį kartą jie visi atsisakė būti renkama. Tai nesudaro jiems garbės. Po didelių vargų, išrinkta šios sudėties Apylinkės Valdyba: pirm. Kazys Pažemėnas, sek. Adomas Lažaitis, išdėinink. Jonas Račkauskas, kultūr. ved. Emilija Makauskaitė, kviet. ved. Vaclovas Griškėnas, organiz. ved. Kąjetonas Šidlauskas ir narys Albinas Bepirštis.

K. PAŽEMENAS

ATITAIŠYMAS

Pabaltijo Moterų Tarybos skyriaus ruošiamas "Kartūnų ballus" įvyks šeštadienį, balandžio 25 d., Alden Park Banquet Hall, o ne sekmadienį, kaip buvo klaidingai pažymėta pereinamame Vienybės numeryje.

Ieškau savo jaunystės draugės Prasiūtės Sofijos, kilusios iš Žagarės, išvykusios į JAV apie 1926-27 metus, gyvenusios Detroit, Mich. Prašau atsiliepti: Apolonija Norvaišaitė, Žagarė, Gedimino g-vė 6, Lietuvos TSR.

Gražina Musteikytė (stovi) ir Nijokė Lipčiūtė-Manelienė lietuviško darželio kampelyje pasaulinėje gėlių parodoje Chicago amfiteatre (uždengtoje patalpoje). Kampelis gavo pirmą premiją mėgėjų klasėje, susilaukė didelio susidomėjimo žiūrovų tarpe ir jame buvo išdalyta daug literatūros apie Lietuvą. Reikia apgailestauti, kad nebuvo jokios iškabos su daviniais kas tą kampelį suprojektavo, įvykdė ir paruošė, kaip paprastai tokiais atsitikimais būna. Kaip žinia, projektą šiam kampeliui paruošė inž. arch. J. Mulokas, koplytstulpį ir kitus medžio darbus atliko P. Vėbra, gėlėmis ir visais kitais darbais pasirūpino agronomų sąjunga (ypatingai paminėtini agr. Andreika ir Sklėris), Lietuvos konsului Chicagoje dr. P. Daužvardžiui ir jo Poniai skatinant, patariant ir talkininkaujant. Kampelio įruošimas kainavo apie 800 dol.

V. Noreikos foto

Pr. Bičkienė ir S. Daugelienė dainuos Waterbury

WATERBURY, CONN. - Balandžio 4 d. šeštadienį 7 v. vak. šv. Juozapo parapijos salėje įvyksta įdomiausias šio sezono koncertas Naujosios Anglijos lietuviams. Koncerto programą išpildys solistės: Prudencija Bičkienė ir Stasė Daugelienė. Solistėms akomponuos žinomas muzikas J. Gaidelis iš Bostono. Sol. Pr. Bičkienė koncertavo Chicagoj ir šiais metais

paskutinį koncertą dainuos N. Anglijos lietuviams Waterbury, nes vėliau solistė išvyksta visiems metams koncertuoti amerikiečiams.

Solistė Pr. Bičkienė yra daugeliui pažįstama iš Vilniaus Filharmonijos, o Vokietijoje stovyklose iš koncertų su soliste S. Daugeliene. Amerikoje Pr. Bičkienė laimėjo dainavimo konkursą ir turėjo galimybės išvykti į Italiją pasitobulinti opere. Tenai kritikai italų spaudoj šiltai atsiliepė apie jos dainavimą. Todėl yra didelis susidomėjimas šiuo koncertu ir

mielės solistės visų laukiamos rytiniame Amerikos pakrašty.

Po koncerto bus šokiai. Šokiams gros jaunimo mėgiamas latvių orkestras, bus bufetas. Koncertą rengia Lietuvių Fronto Bičiuliai Waterbury. Visiems žinoma, kad jų parengimai turi didelio pasisekimo.

K. K.

JAROŠEKO KVARTETAS

Balandžio 19 d. Jarošeko kvartetas koncertuos Hartforde. Į šį koncertą bilietus iš anksto galima įsigyti Hartforde pas Vytautą Pileiką, 1039 Maple Ave., tel. CH 6-3427; Waterburyje pas Arvydą Kudirką, 38 Shirley St., tel. PL 6-9302, taip pat ir pas šių vietovių akademikus skautus. Bilietų kainos - 1,50 dol. ir 1,00 dol.

AR NEPERMOKATE UZ savo automobilio apdrauda?

VIRŠ 21,000,000 AUTOMOBILIŲ SAVININKŲ MOKA DAUGIAU, NEGU REIKALINGA.

Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras, Jūs esate kvalifikuotas:

DIDELIAM APDRAUDOS SUTAUPYMIUI, GERESNEI SAVO APSAUGAI IR GREITESNIAI PATARNAVIMUI, REIKALAUJANT NUOSTOLIŲ ATLYGINIMO.

Kreipkitės:

Albert F. Peters

(PETRAUSKAS)

APDRAUDOS SPECIALISTAS

116-55 Queens Blvd., Forest Hills 75, N. Y.

Telefonas: Virginia 3-1477

NAMŲ ADRESAS:

106-53 95th Street, Ozone Park 17, N. Y.

JOE & JOHN FRIENDLY SERVICE

JONAS KARPUS
JUOZAS KAZLAS
Savininkai

- SUNOCO -

Tel. Applegāte 7-9515
GAS - OIL - TIRES
BATTERIES

A to Z LUBRICATION
588 Jamaica Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Highland Place kampas

PASKUTINIS DIVIDENDAS PAKELTAS IKI

3 1/4% metams

(3% reguliaraus ir 1/4 extra)

SKAIČIUOJAMAS METŲ KETVIRČIAIS

Taupyk čia - Daugiau uždirbsi! - NELAUK!

THE *Kings County*
SAVINGS BANK

Incorporated 1860

2 PATOGIOS ĮSTAIGOS:

125 Broadway prie Bedford Avenue
539 Eastern Parkway prie Nostrand Ave.
Member Federal Insurance Corporation

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886

Juozas Tysliava, Editor & Publisher, 192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y., Tel. APplegate 7-7257.
Vytautas Meskauskas, Associate Editor, 2625 S. Harvey, Berwyn, Ill. Tel. Pioneer 9-2588.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office of Brooklyn N. Y. Subscription Rates: USA, Canada and other countries \$7.00 for one year. Advertising rates on application.

PJT DELEGACIJA
STENGIASI UŽBĖGTI
MACMILLANUI UŽ AKIŲ

Didž. Britanijos prėmėjo "apastaliskos" kelionės iš sostinės į sostinę, pradėjus nuo Maskvos, per Londoną, Paryžių, Boną iki Washingtono, sovietų pavergtųjų valstybių egzistavimui, pirmiausia Pavergtųjų Europos Valstybių Seimo veikėjams, kelia pagrįsto susirūpinimo. Pažįstant britiškąjį politinį prisitaikėliskumą, pigu nusipėti, kad, Rytų-Vakarų kompromiso bejiškodama, Britanija gali sovietų pavergtosios Centro ir Rytų Europos bylą "kisti po gelumbe".

Todėl dar prieš Macmillano atvykimą, apsiūpintusi memorandumu, įtaigojančiu Vakarų deklaruoti savo aišką politinių tikslų ir stebimų programą, ir demaskuojančiu sovietų politikos stebimus, PJT Seimo delegacija, vadovaujama Lietuvos Delegacijos pirmininko V. Sidzikausko, kovo 17-19 d. d. lankėsi Valstybės Departamente, pas Senato ir Atstovų Rūmų užsienio reikalų komisijos narius, viceprezidento Nixono būrė.

Vastuose Departamente pasikalbėjimas užtruko daugiau kaip valandą. Buvo išdiskutuoti visi pavergtiesiems kraštams opeji klausimai. Buvo konstatuota, kad Vakarų politika tikrai dar nesuformuluota. Nors dabartinis Macmillano vizitas vargu ar tokiam formulavimui tinkamas nuotaikas gali sudaryti, bet PJT Seimo memorandumo prielaidos ir konstatavimai visokiu atveju bus tam tikras įspėjimas. Ne be reikalo Washingtono politiniai sluogsniai šį pavergtųjų vizitą konstatavo labai laiku padaryta.

Nors JAV Kongresas tiesioginio konstitucinio poveikio vykdomajai politikai kaip ir neturi, tačiau atskirų senatorių ir kongresmanų, ypač užsienio reikalų komisijos narių, faktinis svoris tai politikai turi reikšmės ir jų palankumas pavergtųjų bylai yra tam tikra garantija, kad JAV vykdomoji politika nesileis iškreiptama iš tarptautinės taikos – taikos laisvėje – kelio. Be V. Sidzikausko, kuris šiuo metu eina PJT pirmininko pareigas, delegacijoje dar buvo PJT Gen. Sek. B. Coste, (Rumunija) ir PJT Bendr. Reik. Komiteto nariai P. Zenkl (Čekoslavakija) ir L. Bartok (Vengrija).

LIETUVIŠKI REIKALIUKAI

Vatikanas protesto akciją dėl Lietuvos Pasiuntinybės palaikė pavėluotu kalėdiniu sveikiniu. – Himno klausimas Naujienų bankete. – Vyriausias Enciklopedijos redaktorius dr. Girnius ir žodis šantažas.

Čikagietis Jonas D. Česna, uolus kiekvienos Lietuvos patriotine akcijos rėmėjas, kilus susijaudinimui dėl Lietuvos pasiuntinybės Vatikanui statuso pakeitimo, kaip ir daugelis kitų tautiečių, sausio 4 d. popiežiui Jonui XXIII mušė sekantią telegramą:

Your Holiness,
LITHUANIA, which is now an illegally occupied country, has been known throughout the ages as "The Land of Mary". It has carried the torch of Catholicism high through countless trails. We pray and hope that your Holiness, the moral center of the world, shall not give in to pressures of godless Communism. All Lithuanian people beg that you do not revoke the recognition of our persecuted land and do not discontinue its representation at the Apostolic See.

Į tokią "minkšto" turinio telegramą Jonas Česna vasario 10 d. gavo sekantį laišką iš Vatikano SECRETARIŲ DI STATO – DI SUA SANTITÀ:

The Secretariat of State of His Holiness is directed to express the Holy Father's sincere appreciation of the devoted message of good wishes and prayers addressed to Him on the occasion of the feast of Christmas, and to convey, as a pledge of abiding divine grace, the paternal Apostolic Blessing of His Holiness.

Atseit, Vatikano valdininkai protesto akciją dėl mūsų pasiuntinybės likimo saliamoniškai klasifikavo kaip pavėluotą kalėdinį sveikinimą ir atsimokėjo palaiminimu. Dar rusiškos kultūros ragavę tautiečiai ta proga prisiminė seną rusų patarlę: popstvojo, čort svojo... .

Kalbant apie sveikinimus... Chicagos ALTas ko-

V. Meškauskas

vo 14 d. turėjo triukšmingą posėdį. Susijaudinimą sukėlė pirmininko teisėjo A. Wells (sand.) pasiūlymas nusipirkti stalą (24 dol.) Naujienų 45 m. sukakties bankete. Kai kurie tautininkai stojo piestu ("jei taip, velnop visą tarybą"). Toks susijaudinimas iš dalies yra suprantamas, nes kai prieš porą metų taryk pirmininkavęs tarybai tautininkas T. Blinstrubas pasiūlė nupirkti stalą A. Olšo Tautinės Sąjungos vardu "šiamam Vasario 16 progai priėmimui Chicagos konsuliarniam korpusui, Chicagos Altas tą pasiūlymą atmetė, motyvuo-damas tuo, kad jis pats tą pačią dieną ruošia savo minėjimą. Welso pasiūlymo šalininkai įrodinėjo, kad dabar esanti kitokia būklė ir Naujienas reikia paremti už jų paramą ALTui. Priimtas kompromisinis, saliamoniškas sprendimas. Naujienas pasveikinti ir skirti joms 25 dol. auką.

Apie patį banketą Chicagoje pasklido gandai, kad ten būvus sugiedotas tik JAV himnas. Komentavo susijaudinę tautiečiai: nebūtina prieš kiekvieną valgį ar po jo giedoti himnus, bet jei jau giedamas amerikoniškas himnas, reikėtų nepraleisti ir Lietuvos. Vėliau paaiškėjo, kad Lietuvos himnas būvus numatytas programos gale, tačiau programos vedėjas M. Gudelis monotoniškų sveikinimų buvo taip nuvargintas, kad programą užbaigė be himno, tik susigrėbęs "laudis". Jau didelei daliai svečių išsiskirsčius po banketą dar užtraukė Lietuva tėvynė mūsų... .

Šypsenų sukėlė karininkų Ramovės ir policijos klubo Kriuvės sveikinimai Naujienoms. Mat, tai vienintelės buvusios

valdininkų organizacijos pasveikinusių šį socialistų laikraštį. Karšuomenė ir policija buvo stipriausiai caro režimo, prieš kurį kovojo Naujienų redaktorius dr. P. Grigaitis, ir tautininkų režimo, prieš kurį kovojo Naujienų administratorius M. Gudelis, ramėčiai. Laukiama, kad 50 m. sukakties bankete dalyvaus pats gen. P. Plechavičius ir kiti gruodžio 17 perversmo kariai.

Vyr. mūsų enciklopedijos redaktorius jau ketvirtame iš eilės AIDŲ numeryje tęsia atsisakymą su "nuosmūkiu". Savo ilgo rašimo pradžioje, kurio galo mūsų karta dar gali ir nesulaukti, dr. J. Girnius tarp kitko itai ką pastebėjo:

"V. Meškausko pastanga iš naujo žlėbti seniai pamirštus ginčus ir tarp pačių pasirašusiųjų sukelti nesantaikos pasirodė bergždžia.

Iš naujo to paties ėmėsi, V. Meškauską toli pralenkdamas, Anatolijus Kairys "Naujienų šeštadienio priėdė..."

Mat, A. Kairys savo straipsnyje aiškino, kad didelė Nuosmukio manifesto signatarų dalis nėra tikri mūsų kultūros autoritetai, o tik "diletantai, draugų ir situacijos dėka išplaukę į paviršius ir pasidarę žinomiesni". Atsakomybė už tą Kairio straipsnį – teigė dr. Girnius – tenkanti NAUJIENŲ redaktoriui: "Jis už visa tai nėra atsakomybė, o ne Kairys. Jis leido Kairiui griežtis ir šantažo – siundyti visuomenę prieš LE leidėją, kurio nėra tarp 60 pasirašusiųjų, o LE leidėją prieš savo tarnautojus, kurie pasirašė kolektyvinį pareiškimą." Tą vietą perskačius jau kilo klausimas, kas gi dr. J. Girnius vadina šantažu. Juo labiau, kad jis tą žodį dar kelis kartus palinkniuoja ir gale pastraipos

Priešui nereikia padėti

(Atkelta iš 1 psl.)

miamas Irako gen. Kasemo režimas trukdė Jungtį tą turtiną alyva kraštą Jungtinę Arabų Respubliką. Nasseris rado reikalo sovietus viešai iškvioti. Įdomu, kad Kasemo režimas susilaukė ne tik sovietų, bet ir slaptos britų paramos, nepaisant to, kad Kasemas nuvertė ir nužudė britams atsidavusį Irako karalį ir jo ministrų pirmininką Nurį. Britų ir sovietų interesai Irake šiuo metu sutampa: šio krašto naftos laiktinai turi būti išaugoti nuo Nasserio Jungtinės Arabų Respublikos. Nasseris, suprantama, žvalgosi Washingtono pagalbos.

Kovo 8 d. (vykę Prancūzijos savivaldybių rinkimai atnešė staigmeną. Kompartija čia vėl surinko 27% visų balsų ir pasi-

rodė esanti stipriausią prancūzų partiją, nors po De Gaulle laimėjimo jau atrodė, kad jai atėjo galas.

Kompartijos laimėjimas aiškina tas pačias. Visų pirma Prancūzijoje jaučiamas tam tikras ūkinis nuosmūkis, recesija, kurią dar pasmarkino De Gaulle vyriausybės žygiai, slegiant apkarpyti išpūstas valstybės išlaidas socialės globos reikalam. Toliau, Prancūzijoje nėra didesnės šėimos, kurios vienas ar kitas narys nebūtų įtrauktas į ALŽiro karą, kuris prancūzams labai įgriso. Trečia, nors paties De Gaulle prestizus Prancūzijoje yra aukštas, į jo pavėsyje susidariusią naują partiją "Uniją už Respublikos atnaujinimą" (UNR) žiūrima nepalankiai. Komunistai kai kur net išėjo su tokia šūkiu: "Balsuok

prieš Soustelle partiją. Išvaduok De Gaulle." Mat, Soustelle vadovauja naujai partijai ir yra svarbiausias gegužės 13 d., perversmo organizatorius, perversmo, kuris De Gaulle atvedė į valdžią!

Šiomis dienomis Maskvos radijas perdavė iš Vilniaus žinią, kad Vilniuje yra įeita į visą eilę didžiulių anuometinės Lietuvos sostinės požemių. Jų, pasirodo, esama kelių aukštų.

Prie Domininkonų bažnyčios pažemiuose itin gausiai atrasta pačios gamtos savaimė ilgalis amžiais užbalzamuotų lavonų: vyrų, moterų ir vaikų. Lavonai labai gerai išsilaukę. Jie yra su giliomis žaizdomis ir skausmo išraiška veiduose. Tai rodo, kad kada būta žiaurių masinių žudynių.

Mums rašo

Gera! kad ponas Rockefeller rodosi mūsų tarpe, bet kam iškraipyt jos pavardę? Kodėl nerašyti Jieva Rockefeller, o ne Rockefellerienė? Kaip atrodytų, jei pavardė Gribas būtų parašyta Gribauskienė?

S. U. S.

Jersey City, N. J.

RED. PASTABA:

Lietuvių kalba, kaip ir kiekviena kalba, turi savo taisykles, kurių reikia laikytis. Jeigu vyro pavardė yra Rockefeller, tai jo žmonos – Rockefellerienė. Ta pati taisyklė liečia ir Grybo pavardę: jo žmona bus Grybienė, o duktė – Grybaitė.

Siunčiu 7 dolerius už 1959 m. Vienybės prenumeratą.

Jūsų redaguojamas laikraštis yra visuomet mielas svečias mūsų namuose. Mano nuomone, naujas spausdinimo būdas Vienybės išėjo tik į naudą.

DR. K. G. BALUKAS
Chicago, Ill.

Siunčiu 10 dolerių Vienybės prenumeratą.

Turiu daug ką rašyti, bet jau pasenau ir ranka dreba.
ONA STRUOGIENE
Hempstead, L. I.

Siųsdamas prenumeratos skolą, nuoširdžiai dėkoju už kantrybę ir pasitikėjimą.

Ir aš linkėčiau Vienybės pakilti aukščiau depresijos, kad tuo būdu ji galėtų sėkmingiau vienyti išblaskytus ir užguitus mūsų brolius ir seses tautiečius.
ALOYZAS RUDZITAS
Elizabeth, N. J.

patetiškai sušunka: "Lyg apskritai šantažas priklausytų pokyliui, o ne nuosmūkiui!"

Ketvirtame savo rašinio tęsinyje dr. J. Girnius vėl grįžta prie "šantažo". Paminėjęs, kad tai kurie NIDOS knygų leidyklos prenumeratoriai buy nepatenkinti meniniais vertinga A. Škėmos knyga Balta Drobulė, dr. Girnius pastebi: "Girdėjosi, kad kai kurie leidyklos prenumeratoriai grąšina nutraukti prenumeratą... Tai jau būtų pati nuosmūkiausia perversmos forma – imtis ŠANTAŽO nepatikusiam autoriui apskritai užkirsti kelią visuomenė..."

Kas gi pagaliau yra šantažas? Grąšinimas atsisakyti nuo prenumeratos? Žinoma, iš "kultūros" žurnalo AIDAI red. kolektyvo nario dr. J. Girniaus negalima reikalauti, kad jis žinotų ką iš tikro civilizuotam pasaulyje suprantama šantažo vardu – juk mūsų enciklopedijos tomas dar nepasirodė, tačiau iš dr. J. Girniaus-vyr. enciklopedijos redaktoriaus-galima reikalauti, kad jis operuotų tik tokiais žodžiais, kurių prasmę pats suvokia. Nepriklausomoje Lietuvoje veikusiam Baudžiamajame Statute, kurį prieš pat pirm. pas. karą paruošė rusų teisės mokslininkai, pagal geriausias Vakarų

(Nukelta iš 10 psl.)

Zavingoji Jieva Rockefellerienė vakarienauja prie žvakių šviesos. Su sūnum Winthrop, Jieva Velykoms išvyksta pas motiną gyvenančią farmoje Indiana valstybėje. Vienybėje netrukus pasirodys platesnio pobūdžio pasikalbėjimas su Jieva Rockefelleriene. V. Mazelio foto

Maskvos radijas gėrisi Vatikanu

Kovo 16 d. Maskvos radijas, perduodamas iš Vilniaus lietuvių kalba transliaciją "užsienio lietuviams", keliolika minučių su pasigerėjimu kalbėjo apie popiežiaus Iono XXIII "naująją ir protingą kryptį... nepageidaujančią daugiau turėti buržuazinės Lietuvos diplomatinę atstovą Vatikane"...

Maskvos radijas gėrėjosi, kad "Vatikanas neranda daugiau reikalo kalbėti su politiniais lavonais", kurie "neturi skiriamųjų dokumentų, įgalinančių veikti Lietuvos Teisėtos vyriausybės vardu".

Toliau Maskvos radijas laisvosios Lietuvos diplomatinę veiklą Vakarų pasaulyje išvadino "miražu", teigdamas, kad "Vatikanas duoda gerą bei protingą pavyzdį ir kitoms vyriausybėms atsikratyti istorijos siukšlyną išmestų buržuazinės Lietuvos nieką neatstovaujančių diplomatų"...

* Prezidentas Eisenhoweris spaudos konferencijoje pareiškė, kad Valstybės sekretorius Dulles pasiliksis savo pareigose kol galės. Dulles apleido ligoninę.

"...tas grūdas tą pusę, tą pusę per pusę, avizėlių žalių."

Panašiai skamba Darbininko kovo 20 d. "spaudos" skiltyse, redaktorių išvedžiojimai iš mano straipsnio, tilpusio Vienybės kovo 13 d. numeryje "Penki stulpai turgaus aikštėje, šeštasis Darbininko redakcijoje". Savo atsakyme "Riksmu norėtu užšaukti kitiems burną," atsarčiai apeidami pagrindinę straipsnio mintį — neteisėtą Alg. Landsbergio pristatymą savo skaitytojams, prisegant jam kultūr-bolševizmo etiketę, redaktoriai, verčiau, kaip toj dainoj, užsiiminėja žalių avizėlių aičymu. Būdas kuriuo iškraipomos ir perstatinėjamos mano mintys rodo, kad aš, savo pirmame straipsnyje, daviau jiems aičymui medžiagos visiems metams.

Taip, ponai Darbininko redaktoriai, mes buvome Jūsų pačių auklėtiniai, kaip Jūs ten išsireiškėte "totalistinės dvasios produktas", bet dėka mūsų visų bendros tragedijos, paskutinių penkiolikos metų bėgyje, pasikeitus aplinkai, profesoriams bei vadams, mes išmokome galvoti savistoviai ir jokiū būdu nebenorime grįžti į Jūsų cenzurojamą (buvau ir užmiršęs tą žodį, dėkoju, kad priminėte) aplinką. Ne mano, kaip Jūs teigiate, ... atstovaujamy žmonių tiesa buvusi laimėta revoliucijų keliu — kada jų "viena teisybė virto melu, vėliau tas pats melas pavirto antrąja teisybe...", bet Jūsų, ponai redaktoriai, generacija, savo mokinijų akyse tai darė. Aš kalbu vardu mano paties amžiaus (Jūsų mokinijų) ir tų kuriems lietuviybė, lietuviškoji kultūrą bei lietuviškosios idėjos

Pranas Lapė

išlaikymas, stovi aukščiau partinių bei politinių įsitikinimų. Būtent ta idėja jungia mus visus, vieniems kitų asmeniškai ir nepažįstant. Aš negaliu Jūsų kaltinti, kad Jūs žvengiate, kaip kavalerijos arkliai, pamatę svetimų uniformą — toks jau kavalerijos arklio likimas — bet tik nesispardykite.

Kad būtų Jums aiškiau, pasiskaitykite savo pačių "spaudą":

"Drauge vasario 14 Vytautas Kutkus iš Detroito aprašinėja Algirdo Landsbergio dramos "Penki stulpai" vaidinimą. Jį atvežė į Detroitą Clevelando Vaidilos teatras. Pats veikalas buvo Clevelando bendruomenės premijuotas.

Kutkus griežtai neigiamai pasisako dėl veikalo tautinio auklėjimo požiūriu. Nes drama "kovojančių už Lietuvos laisvę partizanų auką padaro beprasme, pačius partizanus suniekina, kovos dvasią paneigia ... Ar ją galima rodyti mūsų jaunimui, sudarant jiems išpuolį, kad partizanai yra menkos asmenybės garbėtroškos, kraugeriai, banditai?... Tiesa, mes neturime teisės reikalauti iš autoriaus, kaip ir apie ką rašyti ... tačiau mūsų teisė yra tą veikalą priimti ar nepriimti... lietuviškoje scenoje jos visai statyti negalima".

DEL TOS PAČIOS DRAMOS

...Dirvoje vasario 9 Vytautas Alantas savo ilgą apžvalgą baigia:

Tei Landsbergis savo veikalu norėjo nuvainikuoti parti-

zanų sąjūdį, tai jam visai pavyko. Nedaug tai dramai teireikėtų pakeitimų, kad ji būtų pastatyta bolševikinėje Vilniaus teatro scenoje".

APIE TĄ DRAMĄ DAR SYKĮ

Dirva vasario 12 praneša apie New Yorko aktorių klubą The Lambs Club, kuris "kiekvieną sezoną stato keletą naujų dramų... Dėl dramų pasiūlos gausumo statytiniams veikalams atrinkti veikia 9 asmenų komisija... Šios savaitės pradžioje komisija oficialia atrinko A. Landsbergio dviejų veiksmų dramą Five Poles in a Market Street (Penki stulpai turgaus aikštėje), kaip pirmąją pastatymą 1959-60 m. sezonui. Dramos premjera numatyta šių metų rugsėjo mėnesiui. Šiuo metu tariamasi su režisieriais... Penki Stulpai Lambs Club teatre bus pirmasis lietuviškos dramos profesionalinis pastatymas anglų kalboje".

Veikalo negalint paskaityti, taip ir lieka mislė: ar pats veikalas taip suniekino partizanų legendą ar taip prinešė aktorius, ar taip priėmė žiūretojas? Lieka ir kita mislė: ar Broadway teatru šio veikalo pasirinkimą nulėmė meninė vertė ar teatrų tarpe išplitęs kulturbolševikinis pomėgis?

Kur čia yra ginčas ir kas su kuo čia ginčinas?

Būdas, kuriuo Jūs panaudojate svetimos spaudos pasisakymus, su Jūsų pačių mišlingais komentarais, pristato skaitytojams Alg. Landsbergį kaip kultūr-bolševiką. Jeigu kultūr-bolševizmas ir nėra baudžiamas įstatymais, tai vis dėl to, pagal (Nukelta 10 psl.)

Pavergtųjų Europos Tautų Delegacija pas senatorių Hubert Humphrey, Senato užsienio reikalų komisijos narį, 1959 m. vasario 19 dieną. Iš kairės į dešinę: dr. Juraj Slavik, Čekoslovakija; Vaclovas Sidzikauskas, Delegacijos Pirmininkas; dr. Peter Zenkl, Čekoslovakija, Senatorius Hubert Humphrey, Brutus Coste, PET Generalinis Sekretorius; Laszlo Bartok, Vengrija.

Kipras Bielinis

ISTORIJA SU SIRMIU

AUTORIUS KIPRAS BIELINIS

Praėjo kiek laiko. Slaptosios kratos ir namų sekimas lyg ir liko, bet netrukus prasidėjo nauji įvykiai. Buvo gražus ir saulėtas, nors ir ankstyvas, pavasaris. Iš nakties mūsų namuose atsirado tėvas. Jo jau seniai buvau nematęs, šį kartą jis atvyko ne pėsčias, bet važiuotas. Ir rytojaus dieną jis pasiliko namuose, ko niekada nedarydavo. Mane slėgė nujautimas, kad tėvą tuoj suims. Matomai ir motina dėl to paties buvo susirūpinusi. Tėvas, priešingai, jautėsi labai gerai. Aple pietų metų jis išėjo į laukus, apvaikščiojo juos ir apžiūrėjo. Gal dėl to jis ir pasiliko, kad norėjo pamatyti, kaip laukai atrodo. Daug jis į tuos laukus buvo darbo įdėjęs, juos besausindamas ir tvarkydamas. Motina praė į laukus netgi, bet tėvas į jos kalbas atsakinėjo juokais. Pirmoji diena praėjo laimingai. Ir kitą dieną tėvas dar pasiliko. Aple pietus jis išsirengė į motinos tėviškę, nes panoro aplankyti motinos brolių Kristijoną. Laukais, neaplenkdamas ir Suostų kaimo laukų, jis išėjo į Kiauliskius — motinos tėviškę. Mes, sustoję ties langais stebėjome, kaip jis greitai ir nesustodamas ėjo Suostų laukų ežiomis. Motina spėjo, kad kiekvienas, kas nors kartą buvo matęs tėvą be einant, turėjo pažinti jį iš jo tankaus žingsnio ir ryžtingos eisenos, iš visos jo stovylos ir iš pernelyg augstai laikomos galvos. Motina čia pat sakė, kad iš tokios tėvo elgsenos netenka nieko gero laukti. Kodėl tėvas taip darė, nežinia. Gal jis buvo išsiligęs laukų, savojo krašto, gal jį traukė pavasariškas žemės kvapas, kad jis ilgiau norėjo pasilikti namuose, o gal norėjo patikrinti, ar tikrai jis yra sekamas ir gaudomas.

Mūsų motinos tėviškė, Kiauliskių vienkiemis arba Brazauskai, į kurią tą dieną išėjo tėvas, nuo mūsų buvo nepertolusiai. Jei į juos eiti per Suostus, iki Brazauskų būtų apie penketą kilometrų, bet tiesiu keliu — kur kas arčiau.

Todėl ir tėvas, vengdamas Suostų gyventojų, tiesiai patraukė laukais į Kiauliskius. Minėtas vienkiemis kadaise sudarė vieną valaką, maždaug 20 ha žemės, bet po tėvo mirties jis buvo padalintas trimis sūnums, mūsų motinos broliams. Tą senelio Brazausko atžalyną, kaip jau minėjau, sudarė trys sūnūs: Mykolas, mano krikšto tėvas, kuklus, visą amželi vargė gyvenęs ir vargė miręs; kita dalis teko antram — anksti mirusiam sūnui, tad jo dalį, mano atminimui, valdė jo našlė; gi trečiąją dalį tvarkė pats vyriausias motinos brolis Kristijonas Brazauskas.

Tik dėdė Kristijonas zinodavo visas mūsų namų paslaptis ir jas suprastavo, mat, mūsų motina šiam savo broliui daugiau pasitikėdavo. Dėdė Kristijonas dažnai atvykdavo pas mus, dažnai padėdavo motinai dirbti ir patardavo. Ir tėvas būdavo geruose santykiuose su Kristijonu. Dėdė Kristijonas

Iš neseniai išėjusios spaudos draudimo laikų atsiminimų knygos DIENOJANT.

nors turėjo ir mažai žemės, bet gyveno gerai. Aš jį mėgdavau ir dažnai laukdavau, nes, atvykęs pas mus, jis ne tik paglostydavo ir pažnekindavo, bet ir kai ką atveždavo. Bendrai, jis buvo šnekus, bet jo kalbos būdavo visuomet rimtos ir liudavo tik svarbius reikalus. Jis niekuomet nesikarščiuodavo ir ramiai išklaudydavo savo pokalbininką, atsakinėdavo lėtai, santūriai ir autoritetingai.

Man šis dėdė patikdavo dar ir todėl, kad visuomet čiulpdavo savo pypkę su ilgu, riestu kandikliu. Pypkęs balto porcelano galvutės viename šone buvo išpašyta briedžio galva su plačiais išsikišusiais ragais. Kai dėdė prikimdavo pypkę ir pradėdavo papsėti arba, pradėjęs šnekėti, laikydavo ją ant savo kelių nuleistose rankose, tuomet galėdavau geriausiai išžiūrėti į briedžio galvą (to dėdė nedraudavo). Kristijonas matomai sirgo chronišku bronchitu, nes dažnai kosėdavo, kartais uždušdavo, bet rūkymo nemesdavo, ir jo pypkę visuomet būdavo prikimšta ir užkurta.

Dėdė dėvėdavo naminės medžiagos ilgą iki kelių surdotą. Užpakaly surdotas buvo perakeltas ir su dviem sagom. Augalotas, lieknas ir liesas dėdė tokiuose drabužiuose buvo dar lieknas. Skustas veidas, aštrūs bruožai, gausūs ilgai ir prazilę plaukai sudarydavo įspūdį, kad dėdė Kristijonas būtų buvęs ne mažesnis ūkininkas, bet kokios nors kitos profesijos žmogus. Jei tą mūsų dėdę būtų kas papuošęs gelumbiniu, gražiai pasiūtu surdotu, jis būtų buvęs panašus į Latvijos pradžios mokyklos mokytoją arba liuteronų pastorį.

Kai tėvas laisvai namuose gyveno arba, kai, grįžęs iš ke-

lionių ilgesnį laiką namuose pasilikdavo, dėdė Kristijonas visuomet mus aplankydavo, pasitardavo su tėvu ir kartais gerokai pasiginčydavo. Būdavo, šnekasi, šnekasi abu sau ramiai, tik staiga tėvas pašoka, ima vaikščioti ir bėgioti po kambarį, mostaguoti rankomis ir karščiuotis, o Kristijonas pasilikdavo savo vietoje, ramiai čiulpdamas pypkę, laukdamas, kol tėvas nurims. Tada ramiai imdavo žodį ir įtikinančiai šnekėdavo. Tokios kalbos tęsdavosi ilgai. Paskui jie susitarkydavo, vėl maloniai kalbėdavosi ir juokaudavo. Kristijonas dažnai savo kalboje vartodavo posakį: "Tai kenkia arba gali pakenkti mano garbei". Jei dėdė Kristijonas tai pasakydavo, žinodavau, kad kalbos greit pasibaigs, nes tai reiškė, kad Kristijonas kalbamui klausimui jokiu nuolaidų nedarys. Kas buvo toji dėdės Kristijono garbė, aš tuomet nesuprasdavau. Dėdė Kristijonui užsikirtus dėl tuos garbės, motina kartais supykdavo ir pradėdavo jį barti. Tuomet dėdė Kristijonas, nekeisdamas savo santūrios kalbos, tituluodamas motiną vardu ir pasakydavo: "Tu, Ona, nieko neįmanai. Su tavim nėra rimtos kalbos!" Aple ką jie kalbėdavo ir kartais pasiginčydavo, nesuprasdavau. Man būdavo svarbu tik vienas: ar dėdė po tokių kalbų ateis ar ne? Bet jis ateidavo, o tai būdavo man gerai, nes lauktuvų jau visuomet gaudavau.

Tai gi, tėvas nuėjo dėdės Kristijono lankyti. Gal jis norėjo su juo apavartyti kokius nors svarbius reikalus, gal pasitarti, o gal tik taip sau pasimatyti, nes seniai su juo buvo matęsis. Tą pačią dieną pavakari į mūsų namus atskubėjo Bobenų kaimo gyventojas Samulionienė ir pranešė motinai,

kad pasisaugotų, nes apie tėvo buvimą namuose esanti duota žinia Biržų policijai. Samulionienė buvo atėjusi, senitno Briedžio žmonos siunčiama. Briedienė buvo reto inteligentiškumo Bobenų kaimo moteris, gera ūkininkė, darbšti ir protinga. Su šia šeima mūsų santykiai buvo geri. Man teko matyti ją nepriklausomybės laikais ir mano motinos laido tuvių metu. Nežiūrint daugelio praėjusių metų, ji buvo vis tokia pati energinga, nepasenusi ir darbšti. Su Samulioniais santykių neturėjome, bet, jei Briedienė šiai šeimai buvo patikėjusi tokią paslaptį, matyti, kad Samulioniai buvo padorūs ir garbingi kaimo žmonės.

Gavus tokią žinią, reikėjo tuojau susitvarkyti. Kas davė žinią tėvui, neprisimenu, bet į namus jis jau negrįžo — iške liavo savais, jam vienam teži nomais keliais. Namuose reikėjo susidoroti su tėvo vežimėliu. Vežimėlis buvo ypatingas, tokių mūsų krašte niekas ne naudojo. Jo šonai iš drobinėlių, o ne iš lentų, kaip mūsų krašte kad būdavo priimta. Reikėjo susitvarkyti ir su tėvo arkliu — širmiu. Tokio arklio mūsų namuose niekad nebuvu, ir tą žinojo visi kaimynai — gerieji ir blogieji, draugai ir priešai. Kad tuos daiktinius įrodymus reikia sutvarkyti, motina tuojau numatė, nes sumanumo ir apdirimo jai nes tigo. Vežimėlį išardė, numaustė ratus ir juos išmėtė: vienus paliko daržinėje, kitus klojime, dar kitus suklijo į pa šlutes. Drobinėles įkasė į "rasodninką" ir apėjo daržovėmis. "Rasodninką", kaip pridera pavasario metu, apdengė šlaudy pynėmis. Vežimėlis buvo tikrai gerai paslėptas, ir tik viską matęs žmogus būtų galėjęs jo paslėptas dalis atrasti. Bet to-

Istorinė apysaka

P. Tarasienka

NELAIMINGAS KĘSTUČIO ŽYGIS

— Gelbėkit tėvą, Rūpai! — sušuko Patrikas, bet ir be to šaukimo Rūpas žingsnis po žingsnio veržėsi pirmyn. Jo rankoje žaibu švysčiojo sunkus, iš kryžiuočio atimtas riterio kalavijas. Šiuo kalaviju paprastai buvo kertama abiem rankom, o Rūpas, pasiėmęs viena ranka, švaistėsi juo tarsi lengva vytele. Kaip šiaudelius laužė juo Rūpas kryžiuočių karių letis. Arčiau patekusias vienu kirčiu perkirdavo kone pusiau ir, nors visas apsipylęs tekančiu iš žaizdų krauju, visas susmaigstytas kaip ežys strėlėmis, garsiai rėkdamas veržėsi jis pirmyn. Kas kartą didėjo apie jį priešų skaičius, bet sulaukyti įniršusio stipruolio jie nepajėgė. Staiga kryžiuočio strėlė patalkė Rūpui į akį. Sustojo valandėlei Rūpas, nebedamas škausmo, ištraukė strėlę, bet tuo metu jį iš visų pusių su letimis, kirviais ir kalavijais užpuolė kryžiuočiai.

Neišlaikė sunkios kovos stipruolis, kaip pakirstas ažuolas krito jis ant žemės. Ilgai dar įniršę kryžiuočiai kapojo ir badė jau nejudantį kario lavoną. Baigę su Rūpu, kryžiuočiai visomis jėgomis puolė Patriką su likusiais kariais. Šios kovos metu Patrikas riterio

Kondrato Hobergo buvo nustumtas nuo arklio ir ilgai kovėsi pėsčias. Mažėjo iš visų pusių apsuptas lietuvių karių būrelis. Jau ir Patrikui grėsė, jei ne mirtis, tai nelaisvė. Tik netikėtai atvykęs į pagalbą lietuvių karių būrys Patriką išlaisvino iš apsupimo, bet tėvo išvaduoti jau nebegalėjo. Su nedideliu karių būriu Algirdų pavyko iš tų kautynių laimingai ištrūkti.

Kova baigta. Rinkosi kryžiuočiai, kurie buvo nusiviję į mišką pabėgusius lietuvius. Pradėta skaičiuoti žuvusius. Kovoje krito 130 lietuvių, 10 riterių ir kelios dešimtys knechtų. Kryžiuočiai paėmė apie 200 lietuvių arklių ir didelį grobį. Bet didžiausias tų kautynių laimėjimas buvo į nelaisvę patekęs kunigaikštis Kęstutis.

Kęstutis buvo atgabentas į Rastenburgo pilį. Čia pilies komturas Indrikas Kranichsfeldas, kuris prieš kelerius metus pats buvo lietuvių nelaisvėje, kunigaikštį Kęstutį sutiko su pagarba, rūpestingai jį globojo, bet drauge ir stropiai saugojo.

Komturas Kęstutiui buvo dėkingas. Juk lietuviai, paėmę jį į nelaisvę, norėjo Perkūno garbei gyvą su-

Edm. Arbas-Arbačiauskas

Du architektai: Kudokas ir Arbas

Kiekvienos srities kūrėjų glaudesnės gretos, jų sutartinė — visada bus našios kultūros būdingiausias reiškinys. Vienas tokių reiškinų yra neseniai suorganizuoti "Kudokas — Arbas Architektūros Įstaiga", turinti savo skyrius Detroito ir Clevelande: Kudokas — Arbas Architects, 17012 Dorchester Drive, Cleveland 19, Ohio ir 4755 Dover Road, Birmingham, Michigan.

Kadangi architektų vardai už save kalba, tenka čia juos tik trumpai prisiminti.

Arch. Edm. Arbas — Arbačiauskas, išlaikęs 1957 m. N.C.R.A.B. valstybinius egzaminus, gavo JAV-se registruoto architekto teises ir yra American Institute of Architects — A.I.A. sąjungos narys. Lietuvoje studijavo techniką ir ekonomiką; architektūros mokslui atsidėjo Austrijoje, Vokietijoje ir JAV-se. Lietuvoje ėjo įvairias atsakingas inžinieriaus pareigas; Vokietijoje vadovavo

didžiulėms "Graff Zepelin" ir "Mybach" (monų statyboms. Amerikoje, nuo 1947 m. atvažiavimo dienos, dirbo kaip architektas projektuotojas pas garsųjį suomių arch. E. Saari-nen (Lawrence Institute of Technology) ir pas norvegų arch. B. Swanson (Bloomfield-hills, Michigan). Mūsų architekto įnašą nevertui didžiuoja-si: Veteranų ligoninė ir miesto rotušė Detroito, Mich., Detroito universiteto sporto salė ir skaitykla; Woodrow Wilson gimnazija Wyandotte, Mich.; Ann Arbor universiteto studentų bendrabutis, padaryti planai Detroito miesto vandetkio stotčiai, susidedančiai iš 7-nių pastatų ir t.t.

Augštai architektą vertina amerikiečių spauda, kurios atgarsius nekartą būsimie pastebėjė mūsų spaudoje, ypač Lietuvos Dienose.

Arch. Edm. Arbas nemažai laiko skiria visuomeninei veiklai, spaudai; rašo architektūros

ir meno klausimais, pagrįsdamas imdamas lietuviškas (taisi klausimais) problemas praecities ir dabarties perspektyvoje.

Alfabeto tvarka mieliai gerbiamas skaitytojas prisimins antrąją minėtos rinktinės pajėgę — arch. dr. St. Kudoką.

Arch. dr. St. Kudokas žinomas, kaip plačios ir giles erudicijos architektas kūrėjas. Petrapilyje studijavo kelių inžinerijų, Kaune baigė 1924 m. Meno Mokyklą, Milane (Augustojoje Karališkoje Architektūros Akademijoje) gavo architektūros daktaro laipsnį. Tarp-tautinės profesinės praktikos absolventas Romoje, kur suteikta jam teisė profesinei praktikai vakary Europos valstybėse, kurios architektą daktarą veiktui stengėsi sau laimėti... Btikimam tėvynės sūniui, žinome, svetima padangė nemaloni... Veikia grizo Lietuvos, kur, jo projektai, pastatyta apie 140 pastatų, būdingesni iš jų: Karininkų Ramovės rūmai, Vytauto Didžiojo fasadas, Augustoji Technikos Mokykla, Konservatorijos rūmai ir VI-sios Gimnazijos rūmai Kaune; be to dar: Paežerių, Pilviškių ir Radviliškio bažnyčios, Tėvų Marijonų vienuolynas Panevėžyje ir t.t.

Tremtis architektą nublokė į JAV, kur jis 1954 m. išlaikė valstybinius egzaminus, gaudamas registruoto architekto teises profesinei praktikai.

Naujajame kontinente jau spėta nuostabiai daug įveikti ir nuveikti. JAV-se jo kūriniai: Clevelande lietuvių, bažnyčia, vienuolynas, klebonija ir mokykla; Chicagoje — Visų Šventų bažnyčia; visa eilė augstųjų mokyklų Clevelande ir kitur. Kanadoje: Toronte Tėvų Pranciškonų bažnyčia, salė, vienuolynas.

Tai didžio dėmesio ir pasigėrėjimo verta toji architektūrinio meno rinktinė, kuriai yra ir bus visada būdinga: "Nuta-tėjimui nebus jokios baimės, jei visose kultūrinėse srityse jausime savosios prigimties grožio ir tiesos alkį" (Arch. Edm. Arbas — Arbačiauskas; Draugas, 1959-III-7).

MIRĖ LEOPOLDAS DYMŠA

Kovo 25 d. 7 v. r. Stamforde (Conn.) mirė Leopoldas Dymša, ilgametis Lietuvos užsienio reikalų diplomatinės tarnybos narys.

Leopoldas Dymša gimė 1893 m. vasario 15 d. Kurian-tis Lietuvos kariuomenei, buvęs artilerijos kapitonas, ėjęs ryšių karininko pareigas prie Prancūzų karo misijos Kaune. Buvęs Lietuvos karo ir diplomatinis atstovas prancūzų okupuotoje Klaipėdoje, pasiuntinys patarėjas Berlyne ir generalinis konsulas Karaliaučiuje.

Antrąjį bolševikų okupacijai artinantis, velionis su šeima pasitraukė į Vokietiją. Persikėlęs į Ameriką, Dymša dirbo CARE įstaigoje New Yorke.

Užuojauta tikusiems velionio šeimos nariams — žmonai, dukrai, žentui ir anūkei.

kių žmonų, kurie paslaptį būtų galėję išduoti, mūsų kieme tuo metu nebuvo.

Reikėjo paslėpti širmį. Gyvo padaro nebuvo kur padėti, ir čia buvo rasta išeitis. Motina susitarė su dėde Kristijonu, kad širmį ji pirkusi Skaistkalnėje ketvirtadienio turguje iš nepažįstamo latvio. Dėdė turėjo patvirtinti, kad jis pats prie tos operacijos buvęs ir net žinąs, kiek už širmį sumokėta.

Netrukus į namus atsibeldė policija ir aplandžiojo trobesius, bet kratos nedarė. Nieko namuose nepastebėjusi, prie vargšo širmio vistiek prisikabino. Pasipylė klausimai (kad tokio arklio neturėjome), iš kur ir kaip jis atsiradęs? Kaip neatsikino reikalą, širmis vistiek gavo policijos protokolą, mat, policija nepatikėjo motinos ir Kristijono atskiriniams. Dėl širmio buvo padaryta publikacija valstijoje. Kadangi niekas neatsiliepė, tai ir ši byla pasibaigė. Aple gyvulio atsiradimą mūsų namuose liudijo dėdė Kristijonas. Jei mūsų kaimynai būtų buvę patikimi, pati poli-cija nebūtų susipratusi prie ark-

lio kibiti. Ji turėjo tikrų žinių iš šalies, kad tokio arklio pas mus nebūta. Taigi spėjiojo, kad jis galėjęs priklausyti nežinia iš kur atvykusiam tėvui. Jei motina nebūtų anksčiau įrodomyjų dalykų sutvarkiusi ir policija būtų radusi vežimą, tuomet išsitiesinti būtų buvę labai sunku. Skundikai ir pranešėjai policijos akyse būtų įgiję autoriteto, nes vežimas ir arklys liudyty, kad tėvo tikrai namuose būta. Radus tik širmį, reikalas pasiliko gan abejingas. Tuo būdu skundikai ir ši kartą nieko nepelė.

Dėdė Kristijonas, visuomet sielojęsis dėl savo garbės, šioje byloje laikėsi kietai. Jis, tur būt, laikė, kad teisinga ir garbinga yra nepasitarnauti policijai. Todėl visu rimtumu tvirtino, kad širmis mūsų tvartuose atsiradęs iš Skaistkalnės turgavietės.

Kai kiek vėliau motina šią istoriją prisimindavo, ji pasakodavo, kad tuomet Bobenų Briedis buvęs mūsų seniūnijos seniūnas. Žinojęs tėvą esant namuose, bet ir kiti jį pastebėję.

(Nukelta iš 8 psl.)

St. Kudokas

lyje, netoli Lietuvos sienų, buvo pavojinga: visuomet lietuviai galėjo surengti puolimus, stengdamiesi žūt būt išvaduoti savo karo vadą ir krašto valdovą. Didžiojo magistro įsakymu Kęstutis buvo perkeltas į Marienburgo pilį. Paties Rastenburgo pilies komturą Indriko Kranichsfeldo ir stiprios sargybos lydimas, Kęstutis po šešių kelionės dienų buvo atgabentas į Marienburgą.

— Viešpačiui dievui padedant, mūsų narsiųjų brolių riterių pastangomis, pagonių lietuvių karaliau, esi paimtas į nelaisvę! — sutiko didysis magistras atvestą pas jį Kęstutį. — Gal dabar, ordino pilyje viešėdamas, geriau pažinsi švenčiausios mergelės Marijos riterių ordino galybę ir nusilenksi jam, išdidusis pagonių valdove!

— Karo laimė nėra pastovi, garbingasis magistrel! — ramiai vokiškai atsakė Kęstutis. — Šiandien aš, nors ir prieš savo valią, esu ordino svečias, o kitą kartą pats gali lietuvių viešnagėn pakliūti. Bet nei mano nelaimė, nei prievarta, nei visa ordino galybė nepri-deginti, Kęstutis gi ne tik išgelbėjo jį nuo mirties, bet įsakė paleisti ir iš nelaisvės. Gerbdamas komturą Kranichsfeldą kaip narsų karį, Kęstutis, paleisdamas jį iš nelaisvės, grąžino jam net kovoje atimtą kalaviją.

Kurį laiką Kęstutis buvo laikomas Rastenburgo pilyje. Didžiajam magistrui tuojau buvo pranešta apie tą nepaprastą įvykį. Laikyti Kęstutį Rastenburgo pi-

vers manęs, o drauge ir visų lietuvių, nusilenkti kryžiuočiams. Lietuva buvo laisva, laisva ji ir liks!

— Riteriškai kalbi, garbingasis pagonių karaliau, bet atmink, kad, jei nėra piemens, avys greitai vilkų išpiaunamos!

— Nors seniai mums esate pikti vilkai, bet tikriausiai patyrėt, kad ir mano avys turi aštrias iltis...

— Na, dabar tai tos jų iltys tuoj išbyrės! — su pašaipu pastebėjo didysis magistras.

— O aš manau, kad jos dar stipresnės ir aštresnės taps, — ramiai atsakė Kęstutis. — Pabandykite nuvykę patikrinti.

— Nuvyksime, nuvyksime dabar, kai pats šių avių piemuo mūsų pilyje vieši.

Žybtelėjo ugnis Kęstučio akyse, išgirdus tuos didžiojo magistro žodžius, bet greit ir vėl užgeso.

— Seniai esi ordinui žinomas, pagonių lietuvių karaliau, — tęsė savo kalbą didysis magistras. — Nors mūsų pažintis užsimezgė karo lauke ir esame vienas kitam priešai, bet gerbiame tave už teisingumą ir karžygiškumą! Išreikšdamas ordino ir savo pagarbą, grąžinu pačiam kalaviją!

Stipriai suspaudė Kęstutis magistro paduoto kala vijo rankeną. Nors ir nelaisvėje ginklas Kęstučiui suteikė raminančių vilčių.

ISTORIJA SU ŠIRMIU

(Atkelta iš 7 psl.)

bėję ir patys davę Biržų Zandarams žinią. Pats Briedis gal ir nebūtų turėjęs drąsos duoti mums žinią, bet jo žmona tuo klausimu nesvyravusi. Jai ryžto nestigo.

Kiek vėliau, kai aš jau mokiausi gimnazijoje, su Briedžiu dažnai susitikdavau atostogų metu. Jis dažnai mane su motina pasikviesdavo į Bobenus, kur mes neatsisakydavome atsilankyti. Ir Briedis buvo retas žmogus ano meto sąlygose. Jis su dideliu entuziazmu šnekėdavo apie naujovišką žemės išdirbimą ir javų atmainas; retai kas tokiomis temomis iš kaime žmonių tuomet teįdomaudavosi.

Po šios istorijos su širmiu tėvas dažnokai atvykdavo, tik dabar jis ir vėl vengdavo žmonių ir viešumos. Širmio ir vežimo byla jį pamokė, kad apdairumas labai reikalingas.

Netrukus po šios istorijos atvykęs tėvas nežinia kur išsivežė 17-tus metusėjusį broli Juozą. Išsivežė nakties metu, ir mūsų namuose buvo vienu žmogum mažiau. Brolis Juozas vieną žiemą buvo lankęs Budbergio valsčiaus pradžios mokyklą, norėdamas pramokti rusų kalbos, nes jam galėjo tekti stoti rusų kariuomenėn. Jis neatsisveikinęs išvyko nežinia kokiais reikalais. Man jo

išvykimo priežasčių niekas neaiškino. Brolis gan ilgai negrižo, ir nebuvo žinios, kaip jam sekasi. Gal po pusmečio netikėtai vėl iš po nakties, jis su tėvu atsirado namuose. Tėvas prieš auštant išvyko, o brolis pasiliko. Visai slaptai jis man pasakojo nuostabių dalykų, pakartotinai uždraudęs kam nors atpasakoti ką girdėjau. Aš jau pats žinojau, kad reikia tylėti ir girdėtų dalykų kitiems nepasakoti.

Brolis sakėsi buvęs ir gyvenęs Garšvių kaime pas kažin kokį Kazį Udrą. Į tą kaimą laikas nuo laiko iš visų pusių suvažiuoją draudžiamų lietuviškų knygų platintojai, čia gauną jie draudžiamų lietuviškų raštų ir su jais išsiskirstą. Tuose Garšviuose mūsų tėvas esąs vyriausias, jį draugai ministru vadina ir jo kiti klausą. Šitokios kalbos man buvo negirdėta ir nelaukta naujiena. Man dabar buvo aišku, kodėl tėvas namuose negyvena, nuo žmonių slepiasi, tik buvo dar nevisai aišku, kodėl tas jo darbas negeras ir jį nori pagauti. Pastaroji aplinkybė versdavo mus tylėti ir apie tėvą neprisitari, tik man neatėjo į galvą pasiteirauti, kodėl tie raštai draudžiami ir kas juos draudžia.

Iš tų pasakojimų sužinojau, kad Udros namuose šeiminkaujanti jo sesuo Augustė, kad

Ryšiai tarp Šiaurės ir Pietų Amerikos lietuvių nuolat stiprėja. Nuotraukoje: Hartfordo Lietuvių Pillečių Klubo atstovų W. J. ir Onos Norkaitytės Jurgelių pagerimas Buenos Aires Lietuvių Klube kovo 7 d. (Sėdi (iš kairės): Zavickaitė, Balčiūnienė, W. J. Jurgėlas, Kulionienė, Jurgelienė, Malinauskienė, Misiūnienė, Misiūnaitė, Ožinskienė. Stovi: Balčiūnas, Misiūnas, Savickienė, Rinkevičius, Čekauskas, Maslionis, Kulionis, Galdimauskas, Malinauskaitė, Malinauskas, Misiūnas, Jr., Kulionytė, Bacevičienė, Maslionytė, stud. Galdimauskas, red. Norkus, Rinkevičienė, Zavickas, Maslionis, Jr., Maslionienė, ALB leid. Ožinkas.

Algimanto Cibavičiaus nuotrauka

tenai gyvenanti ar dažnai besilankanti griežta moteris vardu Leonora, kad Garšviuose sukinėjasis kažin koks Ladukas, kad netoli Garšvių gyveną Vidugiriai, taipgi geri tėvo draugai. Daug ir kitų, iki tol nežinomų, dalykų iš brolio sužinojau. Didžiavausi, kad man dabar žinomi tokie svarbūs dalykai ir kad turėjau tylėti kaip akmuo. Ir motina, tur būt, nežinojo tų Garšvių smulkmenų, kurias aš žinojau, bet reikėjo tylėti ir

nuduoti, kad nieko nežinau ir dar daugiau — nieko nesuprantu.

Brolio sugrįžimu ir motina apsidžiaugė. Ji džiaugėsi, kad namuose turės darbininką, ir buvo patenkinta, kad brolis dabar esąs kiek protingesnis, nes svetur bebūdamas išmokęs kojas nusivalyti ir neinaš į kambarį su purvinais batais. O Juozas savųjų tarpe vis apie Garšvius šnekėdavo. Nežinau, kas jam po tų Garšvių įlindo į galvą. Sakydavo, kad būtų gera turėti vėjinį malūną ant kalnelio. Aš apie malūnus nieko neišmaniau, tik iš tolo buvau matęs, kaip jie skerečiojasi. Ši brolio fantazija man buvo neaiški, bet Garšviai ilgai pasiliko mūsų abiejų šnekose. Apie juos aš dažnai galvodavau, ir man atrodė, kad ir man teks juose pabūvoti.

ZUVO PR. KASPERAS

Praeitą šeštadienį, kovo 21 d., New Yorke automobilių susidūrimu užmuštas Pranas Kasperas. Tragedijos priežastimi buvo taksis, kuris apvertė Kaspero automobilį ir jame važiuosį užmušė vietoje. Palaidotas kovo 25 d. karo veteranų kapuose. Paliko žmoną ir tris vaikus. Velionis buvo mūsų skaitytojo J. P. Kaspero brolio, mirusio 1956 m., sūnus.

James Francis McPhylliamy, 59 m. a., gyvenęs 89-21 87th St., Woodhavene. Mirė kovo 7 d. Palaidotas kovo 10 sv. Jono kapuose. Liko žmona Petronėlė, buvusi Murauskaitė, dvi dukterys Teresė ir Mary Klimienė, sūnus, du anūkai, 5 seserys ir 4 broliai. Laidojo Šalinskas.

TIKRAI GERAM VELYKŲ STALUI
Jūsų šeima bus patenkinta, valgydama šį
IMPORTUOTĄ LENKIŠKĄ KUMPĮ

Krakus
AND
Atalanta
BRANDS

DABAR TAIP PAT GALIMA GAUTI VISAI ŠEIMAI

3 lb.
4 lb.
5 lb. DĖŽĖMIS

- TIKRAI GERA
- YPATINGAI MINKŠTA
- GERIAUSIO PRIESKONIO
- TINKAMA VALGYTI

ZIURĖKITE
KAD BŪTŲ
TIKRAIS LENKIŠKAS
KUMPIŠ

NEW YORK COMMODITIES CORP., 745 Fifth Avenue, New York 22, N. Y.

Visame New Yorke nerassite gražesnių
ir patogesnių salių kaip

GRAND PARADISE

Ką nerengtunėte -- koncertą, vestuves, prakalbas ar šokius -- salėse gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.

L. MOLIN - REIKALŲ VEDĖJAS
320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1123

NORI PIRKTI AR PARDUOTI
NAMUS - TAIP PAT APDRAUDŲ
REIKALAIS KREIPKIS Į
**American Home
Realty**

84-14 Jamaica Ave.
WOODHAVEN, 21, N. Y.
TEL. HICKORY 1-5220
(Forest Parkway Stotis)
WILLIAM J. DRAKE
Licensed Real Estate Broker

Pagalvok apie savo ateitį, jieškok tinkamą namą savo šeimai ir sau. Neatidėliok, bet jieškok, tad kreipkis į AMERICAN HOME REALTY. Šiai firmai vadovauja patyręs William J. Drake. Jis gerai apylinkę pažįsta, nes čia buvo kandidatu į Kongresą.

LIETUVIAMS SPECIALUS PATARNAVIMAS
Šioje firmoje apdrausk savo namus, baldus nuo gaisro. Apdrausk nelaimingus atsitikimus prie savo nuosavybės. Mės surandame jums paskolą namams.

Tel. HI 1-5220

Solistė A. Stempužienė ir V. Žukauskas Baltimorėje

Kovo 7 d. Aldona Stempužienė čia dainavo pirmą kartą. Savo balso ypatybėmis ir pajėgumu ji labai primena Metropolitan Operos Risė Stevens. Kaip ir šioji, mūsiškė renkasi Bizet, Saint-Saens ir kitų operinių kūrėjų mezzo-soprano arijas. Palyginimas reikškia, kad A. Stempužienė turi palankių duomenų užimti šikšlios solistės vietą bet kuriame operos teatre. Šiuo keliu, berods, žvaigždė ją ir veda.

Baltimorėje gerą duoklę ji atidavė ir lietuviškai muzikai, į savo programą įtraukdama B. Budrūną, J. Gruodį, V. Jakubėną (su 3 dainomis), A. Kacanauską, A. Račūną ir Č. Sasnauską. Scenoje Stempužienė neturi bereikalingų mostų (manieringumo), laikosi kukliai ir natūraliai.

Vitalis Žukauskas taipgi solistas, bet jis vienas atlieka tiek, kiek ir visas sambūris. Jis kalba, šoka, dainuoja ir (pagal reikimą ką atvaizduoti) skambina ar groja nematomu instrumentu. Jo vieno visai pakako juokaujama būdu perteikti operos "Carmen" veiksmo eigai: per keliošimties minučių atvaizdino dirigentą ir svarbesnius veikėjus ir net nepaprastai tiksliai iš ausies pagavo keletą motyvų. Toliau jis vaidino gabalus iš gyvenimo, ne tik vieno žmogaus, bet net ir bendruomenės susirinkimą Hondure. Klausytoją jis apviečia pačiu šiais laikais priimtinausiu būdu, nes, jei kas tingi skaityti ir

mąstyti (kaip tų laikų žmogus), neturi vaizduotės ir žvalgumo gyvenimui stebėti, tai, žiffrėdamas į Žukauską, viską pamatys ir pajus: meną, šeimą, mokyklą, visuomenę, politiką ir net patį save. Kaip veidrodis, kiekvieną žmogų pačiam sau parodo. Klausytojas, pats to nenorėdamas, priverstas juoktis iš savo paties klaidų, pats save kritikuoja ir smerkia. O čia kaip tik yra humoro paslaptis.

Visiems Žukauskas laido "spilkas". Todėl jis ne tik juokus scenoje krečia laiku praleisti, bet jis varo ir žymią auklėjamąją vagą: jo spektaklis atstoja visą eilę laikraštinių straipsnių apie nulietuvėjimą bei kitų mūsų tautinių savybių praradimą.

Ž-kas ginčijasi, aiškinasi su nesamais scenoje žmonėmis ir jo vaidmuo čia toks gyvas ir įtikinantis, kad žifruvai rodo, jog scenoje yra daugiau asmenų. Visiškai tuščią be baldų scenovaizdį jis pats vienas savimi sugeba užpildyti, nepalikdamas nė mažiausios tuščios erdvės — viskas čia verda, konkuruoja veiksmu. Nepaprastu lengvumu ir lankstumu išskrieja iš scenos vienu pavidalu ir čia pat už kelių sekundžių pasirodo kitu — skraidyte skraidote, kaip balerina. Čia pat moka persimesti iš vieno asmens į kitą ne tik balsą kaitaliodamas, bet ir vaidybą. Savimi šreikšia, ką žifruvas turi matyti scenovaizdy (dekoracijais).

Jis artistas ir kartu butaforija — tai didelė vaidybinė teigiamybė, ko neturi ir daugelis tų dienų filmų "Zvaigždžių", kurie tuščioms eigos vietoms užkamšioti griebiai dirbtinai: telefono, pilasi ką nors gerti, degasi cigaretę arba bėga stoti prie lango nugara į publiką ar į kitą vaidintoją.

V. Žukausko programoje nėra nė vieno nereikalingo žodžio, nė vieno tuščio posakio, nė vienos bereikmės vietos — viską, ką jis daro, savaimė išplaukia iš pasirinktos temos. Jis turi retą sugebėjimą gyvenimo smulkmenas įterpti tinkamu laiku, neįkyriai ir negrasiai. Jis taipgi muzikalus — su gera muzikine atmintimi ir nemenku balsu. Kalba jam liejasi lengvai, sklandžiai. Jis yra likotas menininkas, visapusiškai išlavėjęs. Gyvenimą ir žmones jis pagauna beveik fotografijos tikslumu ir moka perduoti kitiems. Daug jis pasiekia ir savo stovėjimo būdu scenoje: kiekvienas jo raumuo, kiekvienas judesys įkintytas ir šreikšia. Jo "divertimentai" užpildyti aktualijomis ir sąmoju. Žifruotojas visą laiką jo pagautas: akimis vadžioja, kas vyksta scenoje.

Gaila ir mūsų tautai nuostolinga, kad tokie talentai, kaip Vitalis Žukauskas, kur nors darbovietėje turi sukintis tarp mašinų, per dienas pluktis su kokiais glūtais. Ne vienas mūsų jaunuolis mano, kad jei ten dirbi, tai nieko kito nepajėgi. Kam reikia būti prieky, tas nustumtas į ne savo vietą — tokia ne vieno mūsų dylečio padėtis.

Jaunimas ir kai kurie tėvai geris televizija ir netgi mano, kad čia teikiama tikras menas ir tikroji kultūra, o lietuviai neva neturi kuo pasirodyti. Iš tikrųjų betgi ne vienas mūsiškis vaidintojų yra tikrai gabus ir daug geresnis už eilę vadinamų "comedians". Toks dažnai filmų žifruvams kikiamas Jerry Lewis su savo tuščių maivymais ir idijotišku akių vartalojimu, apmokamas tiksliais dolerių į savaitę, neturi betgi nė kintuosios dalies V. Žukausko sugebėjimų. Tokie, kaip šis, skursta, fabrike uždarbiaudami duoną, o beta-lenčiai, televizijos ir filmų magnatų parinkti dažnai vien dėl kraujo giminytės, mūsų jaunimui atrodo, kad yra geresni už savuosius.

Nepažinimas savo tautos vertybių ir aklas atsidavimas biznierių vadovybei — štai viena nutautėjimą paskatinančių priežasčių.

J. GERBENIS

Akademiškės skautės Clevelande pagerbia du brolius jų gimtadienį. Sėdi: J. Senbergas ir A. Senbergas. Stovi: (iš kairės) D. Natkevičiūtė, A. Senbergaitė, M. Serbergienė, V. Senbergas, J. Mariūnaitė, M. Leknickaitė, G. Natkevičiūtė, V. Vaivadaitė ir J. Galliušytė. Broliai Senbergai, 20 m. amžiaus, kaip ir visa šeima, yra išėję skautybės mokyklą.

V. Baceviciaus nuotrauka

Melė Leknickaitė, neseniai baigusi Clevelando Gailėstinųjų seserų mokyklą.

V. Baceviciaus nuotrauka

Geg. 16 d. Apšviškimo parapijos salėje, Brooklyne Skautams Remti Komitetas ruošia koncertą su įdomia ir įvairia programa, šokiais ir bufetu.

Į anksto visi kviečiami atsilankyti į parngimą, ruošiamą lietuvių skautų veiklai remti.

LIETUVIŲ SKAUTAMS
REMTI KOMITETAS

Dorion's MFG'S OUTLET STORES, Inc.

148-09 JAMAICA AVENUE JAMAICA 35, N. Y.
(išiшти Surpin Blvd, stotyje) Tel. AXtel 7-6082
Tik asmeniškai atsilankę, galėsite įstikinti koks didelis vyriškų ir moteriškų medžiagų pasirinkimas.

Mūsų krautuvėje gausite viską kas tik reikalinga Jūsų artimiesiems Tėvynėje pradžiuginti: vilnonės, šilkinės ir kitokios medžiagos žemesnėmis kainomis, negu kitur.

VIENYBĖS SKAITYTOJAI PERKANTIEJI MEDŽIAGAS
SIUNTINIAMS I LIETUVĄ GAUNA 10% NUOLAIDĄ.

Winter Garden Tavern Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
SAVININKAS
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVERgreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos šėšies lietuviškas maistas prieinomis kainomis.

MATTHEW MAZEIKA, Savininkas

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.
80-15 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas Virginia 9-3112

AP's T. V. Service

ALBERT J. MISIUNAS, Savininkas
TAISOMA TELEVIZIJA, RADIJAS IR III - FI
Darbas garantuotas Priimama iki 10 v. v.
101-23 112th Street RICHMOND HILL 19, N. Y.
Telefonas Virginia 6-6895

Joseph Andrusis Insurance

Perkant - parduodant namus, ar išnuomojant butus, įvairiausiai apdraudos reikalais, federalinių ir valstybinių takų (Income Tax) užpildyti, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders).

KREIPTIS

HAVEN REALTY

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 7-4477
Kasdien 9 val. ryto iki 9 val. vak.
Sekmadieniais 1 val. p. p. iki 5 val. vak.

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

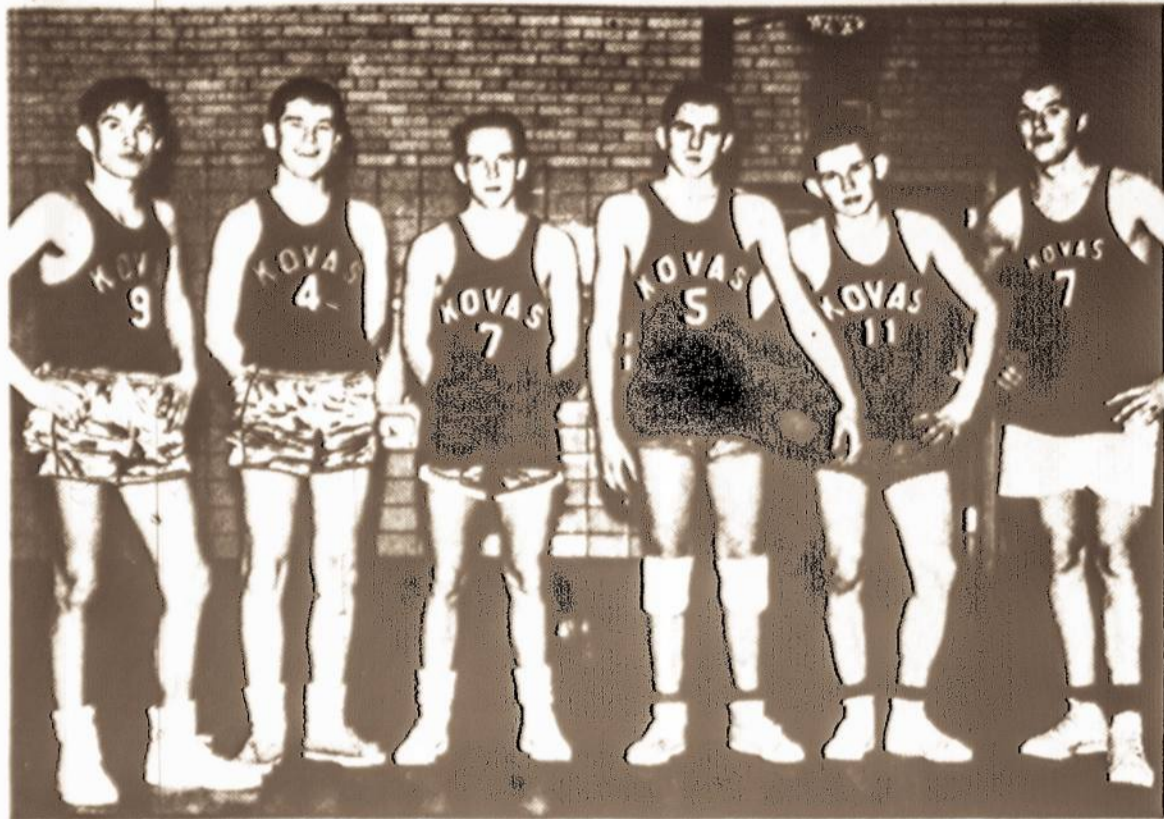
PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Sportas

Detroito Kovo jaunučių penketukas, išsikovojęs I vietą Vid. Vakarų apygardos prieauglio klasių pirmenybėse.

Clevelando Zaibo ir Chicagos Neries mergaičių tinklinio komandos, laimėjusios I ir II vietas Vid. Vakarų apygardos prieauglio klasių pirmenybėse kovo 14-15 d.d. Chicagoje.

Z. Degucio nuotraukos

Chicagos Neries jaunių komanda apgynė meisterio vardą Vid. Vakarų sporto apygardos prieauglio klasių pirmenybėse, įvykusiose kovo mėn. 14-15 d. Chicagoje. Ji baigmėje įveikė Chicagos Arą 60:44. Trečioje vietoje liko Clevelando Zaibo krepšininkai. Jaunučių krepšinio varžybas laimėjo Detroito Kovas, o mergaičių tinklinio - Clevelando Zaibas.

Šios apygardos stalo teniso pirmenybėse, kurios įvyko kovo mėn. 21 d. Chicagoje, jaunių

klasėje nugalėtoju tapo Rimantas Repšys, o mergaičių grupėje - Gražina Juškaitė.

Didelis būrys Chicagos sportininkų rengiasi dalyvauti X Šiaurės Amerikos liet. sporto žaidynėse Detroito balandžio mėn. 4-5 d.d. Daugiausia sportininkų vežasi LSK Neris.

Balandžio mėn. 25-26 d.d. Chicagoje įvyksta 1959 m. pabaltiečių varžybos krepšinyje, tinklinyje ir stalo tenise.

E. S.

BANGA TELEVISION

V. ZELENIS, Savininkas

34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

PARDUODAMA SU NUOLAIDA:

Televizija, radijas, HI-FI fonografai (tape recorders), oro vėsintuvai, langams ventiliatoriai, dulkių siurbkliai.

40% nuolaida vokiškiems HI-FI aparatams.

TAISOMA TELEVIZIJA, RADIJAS, HI-FI

Darbo valandos kasdien iki 7 v. v. Tel. AP 7-0349

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAICIAI
322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.

Telefonas: EVergreen 7-2089

Three Joe's Service Station, Inc.

Trys Juozai - visi trys lietuviai - rūpestingai, sąžiningai ir pigiau patarnaus jums, jei tik jūsų automobiliui reikalingas bet koks - didelis ar mažas - pataisymas.

COMPLETE AUTOMOTIVE REPAIRS

85-42 WOODHAVEN BLVD. WOODHAVEN, N. Y.

(86th Avenue kampas, prie Jamaica Avenue)

Telefonas Virginia 6-9683

"...tas grūdas..."

(Atkelta iš 5 psl.)

vyrųraujančią opinią, yra neigiamybė ir panaudojant bet įrodymų - šmeižtas. Šmeižtas yra priešingybė teisybei. Aš neginčiu Jūsų teisės, ponai redaktoriai, savo mintis ir idėjas reikšti kaip Jūs jas suprantate ar norite - bet teisybės aš reikalauju. Teisybės įšėkodamas aš ir parašiau tą "rūstų" straipsnį. Tos "rūstybės" nesumažino ir Jūsų arogantiškas atsakymas į Alg. Landsbergio laišką, kuriame Jūs teisinotės, kad visos Jūsų pareiktos nuomonės esančios ne Jūsų.

Tai gal, Jūs, ponai redaktoriai, galite, pagaliau, pasakyti, kokia yra Jūsų nuomonė šiuo klausimu?

U vienos pusės, kuomet, mažai ką bendro su Lietuvų turinčius ikilesnius ar bet kuo pasižymėjusius, svetimtaučius, besistengiant padaryti lietuviais, Alg. Landsbergio pateikimas į anglo-saksų teatrą turėtų būti Jūsų priimta, kaip džiugi naujiena, Jūs jį ir tą patį teatrą, savo mįslėmis, nuvedate į kultūr-bolševistini pomėgį.

Kiek Jūsų nuomone ir turimomis žiniomis yra kultūr-bolševistinis "The Lambs Club"? Ar, Jūsų nuomone, nebūtų geriau pasizitūreiti į savo jaunąsias kultūrines jėgas objektyviau, be partiniai politinių ir sentimentaliai patriotinių akinų? O gal Jūs ir apie tai neturite savo nuomonės? Ar, Jūsų nuomone, yra protinga girtis nežinojimu ir nežinant imtis išmąslojimų? Ar, Jūsų nuomone, vienašališkų tendencingų pasisakymų atrinkimas yra suderinamas su Jūsų pasisakymais dėl demokratiškų principų? Pareiškę savo nuomonę visais tais klausimais, gal Jūs sutiksite ir su mano nuomone, kad Jūsų bereikalingas ir nepadorus mandravojimas su tikslu paniekinti ir apšmeižti Alg. Landsbergį reikalauja atsprašymo.

MARGUČIŲ BALIUS

Tradicinis LDD margučių balius ruošiamas balandžio 4 d. Lietuvių Atletų Klubu salėje Brooklyne. Vietos rezervuojamos pas klubo vedėją D. Averką.

Nepamirškite
atnaujinti
prenumeratos

JOHN BALTADUONIS
FRANKFORD AVENUE
Cafe
1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

D. KLINGA
FAKSO PILDYFOJAS
VERTEJAS
337 Union Avenue
BROOKLYN 11, N. Y.

LIETUVIŠKI REIKALIUKAI

(Atkelta iš 4 psl.)

pavyzdžius, šantažas apibūdinamas taip:

615 Str. Kas nusikalto raginės perduoti turta arba užleisti turto teisę arba susidėti kita nenaudinga turto sutartimi, norėdamas gauti sau arba kitam turto naudos, grąšindamas pagarsinsiąs pramanytas arba tikras žinias:

1. apie dalyką, kuris žemina nuskaustojo arba jo šeimos žmogaus, kad ir mirusiojo garbę;

2. apie nuskaustojo arba jo šeimos žmogaus, kad ir mirusiojo, padarytą darbą, kuris baustinas, kaip didysis arba šiaip nusikaltimas;

3. apie dalyką, kuris griauina nuskaustojo prekybos kreditą, tas yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip tris mėnesius.

Jei tokį nusikaltimą padaro redaktorius, leidėjas arba bendradarbis, toks baudžiamas kalėti grąsios kalėjime.

Ir Encyclopaedia Britannica amerikinė laida šantažą apibūdina visai taip pat:

In American law blackmail, or extortion, which is frequently treated as a synonymous term, is, obtaining or endeavouring to obtain money or property or to procure any wrongful act by threats or intimidation. The threat may be to accuse of a crime, do an injury, publish a libel or to bring disgrace and shame upon person threatened.

U to išeitų, kad nei Kairys viešai pareiškdamas savo nuomonę apie nuosmūtkio signatarus, nei prenumeratorių atšaukdamas savo prenumeratą, dar nenusikalto šantažu. Apie šantažą būtų galima kalbėti tik tada, jei Kairys prieš pasiūsdamas savo str. NAUJIENOMS, būtų pasiuntęs jo nuorašą dr. Girmiui ir būtų pareikalavęs, sakykim, dolerį už tylėjimą, grąšindamas priešingu atveju tą straipsnį paskelbti. Bet Kairys to nepadare, todėl dr. J. Girmiui šantažo žodį linksniuoją ne vietoje. Ar taj ne demonstroja tokį kultūrinį lygį nuo kurio nusmukti negalima, nes jau nėra kur - stovima pačioje apačioje? O gal tokia prielaida irgi "šantažas".

LINKSMŲ VELYKŲ LINKI

MATTHEW P. BALLAS

FUNERAL HOME
Albert J. Balton
(DIREKT.)

660 Grand St.,

Brooklyn, N. Y.

Vytautas Mazelis

FOTOGRAFAŠ - PORTRETISTAS
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telefonas HY 7-4677

Traun's BARAS IR RESTORANAS
AUGUST TRAUN - Savininkas

N. E. cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 9-9352

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI

(vairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas

Stiklinis baras. Viena gražiausių užėigų Brooklyne.

273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Telefonas: EVergreen 4-9533

MARY PAIAUIS

RESTAURANT

BAR & GRILL

BROOKLYN, N. Y.

337 ST. NICHOLAS AVE.
(Ridgewood)

Phone: EVergreen 2-9141

Kviečia visus atsilankyti, linksmai laiką praleisti ir su draugais suėiti.

Pasinaudokite plačiai žinomas ir gerai užstrekendavusias
firmas, siunčiančias siuntinius (USSR ir Lietuvos patarnavimu).

PACKAGE EXPRESS and TRAVEL AGENCY, Inc.

Licensed by USSR

BROOKLYN, N. Y. - 1530 Bedford Avenue - Tel. IN 7-6465 ir IN 7-7272
NEWARK, N. J. - 312-314 Market Street - MI 2-2452, MI 2-1681, Bowling Green 9-6992

* Siųsti galima tik naujus daiktus. * Per mūsų firmą siunčiami siuntiniai paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. * Visi maitai apmokami vietoje, mūsų įstaigose, gavėjas nieko nemoka. * Prie firmos įstaigų yra krautuvės, kuriose galite gauti įvairiausių medžiagų, odų avalynei ir kitą kę žemiausiomis kainomis. * Siuntinių pristatymas garantuojamas 100%. * Neatidėliotina! mes painformuojame savo klientus apie siuntinių išsiuntimą ir jų pristatymą. * Klientų patogumui patarnaujama jų gimtoje kalboje. Įstaigos ir skyriai atidaryti kasdien nuo 9 v. r. iki 6 v. v. Beštad. ir sek. nuo 9 v. r. iki 4 v. v.

MŪSŲ SKYRIAI

78 SECOND AVENUE
NEW YORK 3, N. Y.
Oregon 4-1840

832 NORTH 7th STREET
PHILADELPHIA 23, PA.
Walnut 3-1747

107 SO. VERMONT AVE.
LOS ANGELES 4, CALIF.
Dunkirk 5-6850

1241 N. ASHLAND AVE.
CHICAGO 22, ILL.
Humboldt 6-2818

651 ALBANY AVENUE
HARTFORD 6, CONN.
CHapel 7-5164

11601 JOE CAMPBELL AVE.
DETROIT 12, MICH.
Townsend 8-0298

Norėdami gauti daugiau informacijų reikalaukite mūsų firmos katalogą.

Lietuviai perėmė Lake Hotel biznį

Praeitą žiemą vienybietis Vytautas Tomkus su kitais dviems draugais, Ed. Kubaičiu ir Al. Žemaičiu, Asbury, N. J. nupirko didelį viešbutį, restoraną, barą ir naktinį klubą, vadinamą Lake Hotel vardu. Viešbutis yra vos blokas nuo okeano, greta Monte Carlo Pool, Park Ave. ir 7 Ave. kampe. Viešbuty apie 100 kambarių didelė salė ir ilgas baras. Baras jau veikia, bet oficialus viešbučio atidarymas įvyks gegužės 30 d. Programai vadovaus aktorius Vitalis Zukauskas, gros žinomas skordionistas Charles Daubaras ir Philadelphia. Kadangi nau-

jieji Lake Hotel savininkai yra jauni lietuviai patriotai, tai, savaime suprantama, ir biznis bus vedamas lietuviškame ženkle: bus duodami lietuviški valgiai ir t.t.

Jokūbas Stukas

Lietuvos Atsiminimų radijo direktorius, praeitą trečiadienį grįžo iš kelionės aplink pasaulį. Tą patį vakarą Valaičių restorane jam buvo suruoštos sutiktuves.

REIKALINGA

buto prižiūrėtoja New Yorko priemiestyje. Kambarys ir geras atlyginimas. Kreiptis: Hunter 2-2743.

SIUNTINIAI SIUNČIAMAI | SOVIETŲ RUSIJĄ

UKRAINĄ, LIETUVĄ, BALTGUDIJĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS
Pasinaudok patikimu, kruopščiu ir greitai mūsų firmos patarnavimu.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.

135 WEST 14th STREET
NEW YORK 11, N. Y.

Atdara kasdien nuo 9 - 6;
Sekmadieniais nuo 9 - 4.

Licensed by USSR
Tel. CItelsea 3-2583

MŪSŲ SKYRIAI

141 Second Avenue
NEW YORK CITY
Tel. GRamercy 5-7430

39 Raymond Plaza W.
NEWARK, N. J.
Tel. MArket 2-2877

132 Franklin Ave.
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 6-4724

900 Literary Rd.
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. TOWER 1-1461

332 Fillmore Ave.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel. MOhawk 2674

308 W. Fourth Street
BOSTON 27, MASS.
Tel. ANdrew 8-3040

11339 Joe Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWNsend 9-3980

632 W. Girard Ave.
PHILADELPHIA, 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

NUDŽIUGINKITE SAVO ARTIMUOSIUS SIUNTINIŲ DAR PRIEŠ VELYKAS

Visais klausimais, ryšyje persiuntimo siuntinių jūsų giminėms ir draugams, kreipkitės į mūsų patyrusius, atyžius ir mandagius skyrių vedėjus, kurie maloniai suteiks jums visus nurodymus. Reikalaukite mūsų nemokamo katalogo su naujomis informacijomis. Mūsų didžiulė firma turėdama tūkstančius patenkintų klientų 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 val. ir adresatą pasiekia per 6 - 7 savaites (oro paštu laike 7 - 12 dienų).

White Horse Tavern

Baras, Restoranas ir Salė
Duodami pofaidotuviniai pietūs

86-16 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS
Savininkas

AUGUST P. GUSTAS, Inc. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

354 MARCY AVENUE

BROOKLYN, N. Y.

TEL. EVERgreen 7-4774

Šiose naujai įrengtos koplyčios yra vos du blokas nuo Broadway. Lengvai pasiekama, važiuojant BMT, INS linijų traukiniais ir autobusais. Daug vietos automobiliams pasistatyti.

FIRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE

ROBERT F. NARK

APDRAUDOS SPECIALISTAS

26 Court Street
Brooklyn 1, N. Y.
Main 4-6400

700 Caroline Ave.
N. Valley Stream, N. Y.
Valley Stream 5-0783

LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

Baras ir Restoranas

Lietuviškos gamybos
pietūs, vakarienės ir užkandžiai

GERIAUSI GERIMAI PIGIAUSIOMIS KAINOMIS

Salės šokiams, vestuvėms ir kitokioms pramogoms
prieinamos kainomis. Lietuviškų organizacijų
susirinkimų patalpos nemokamai. Visais reikalais
kreipiamasi į klubo reikalų vedėją K. VAITAITI.

280 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-9672

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS

BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 METROPOLITAN AVENUE
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS

BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS
Direktorius
660 GRAND STREET
NOTARY PUBLIC

ALB. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų Vedejas
BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

F. W. SHALINS, Jr.
84-02 JAMAICA AVENUE
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS

J. B. SHALINS
WOODHAVEN, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Koplyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius
(vairiems reikalams).

VIENYBĖ

Dr. M. Gimbutienė
Liet. Moterų Atstovybės klubo tradiciniame Velykų stalo parengime, bal. 5 d. 5 v.p.p. Baltijos Laisvės Namuose New Yorke, skaitys paskaitą "Keliolionė po Prancūzijos ir Ispanijos priešistorinius urvus."

Arbit Blatas
kartu su kitais dailininkais ir skulptoriais, dalyvauja metinėje dailės ir skulptūros parodoje, Riverside Museum, New Yorke. Paroda nuo kovo 29 iki balandžio 26 d.

E. Vaitiekūnienė,
vietos vienybiete, tebevieši pas savo sūnų Antaną Vaitiekūną Homestead, Floridoje. Grįš po Velykų.

O. Mičiulienė
ir M. Matulienė siunčia linkėjimus iš Punta Gorda, Floridos, kur buvo nuvykusios pavyžėti pas ten gyvenančius Česnus. Prieš grįždamos į New Yorką, jodvi dar sustojo Miami.

Ignas Sutkus,
su žmona praleidęs žiemą Floridoje, šiomis dienomis įdeges saulėje grįžo atgal prie savo biznio Brooklyne.

Inž. Pranai Raglū
kovo 2 d. žmona Danutė, buvusi Krušinskaitė, padovanojo antrą sūnų, pakrikštytą Richardo ir Jono vardais. Tėvai tuo gyvena 45 Tappan Ave., Bellville, N. J.

Br. Spūdienė,
vietos veikėja, Velykoms išvyko į Montreallį aplankyti draugų bei pažįstamų.

O. Paškevičienė
tapybos kūriny "Pavasaris" bus leidžiamas laimėjimui Liet. Moterų Atstovybės ruošiamame Velykų stalo parengime, balandžio 5 d. Baltijos Laisvės Namuose, New Yorke.

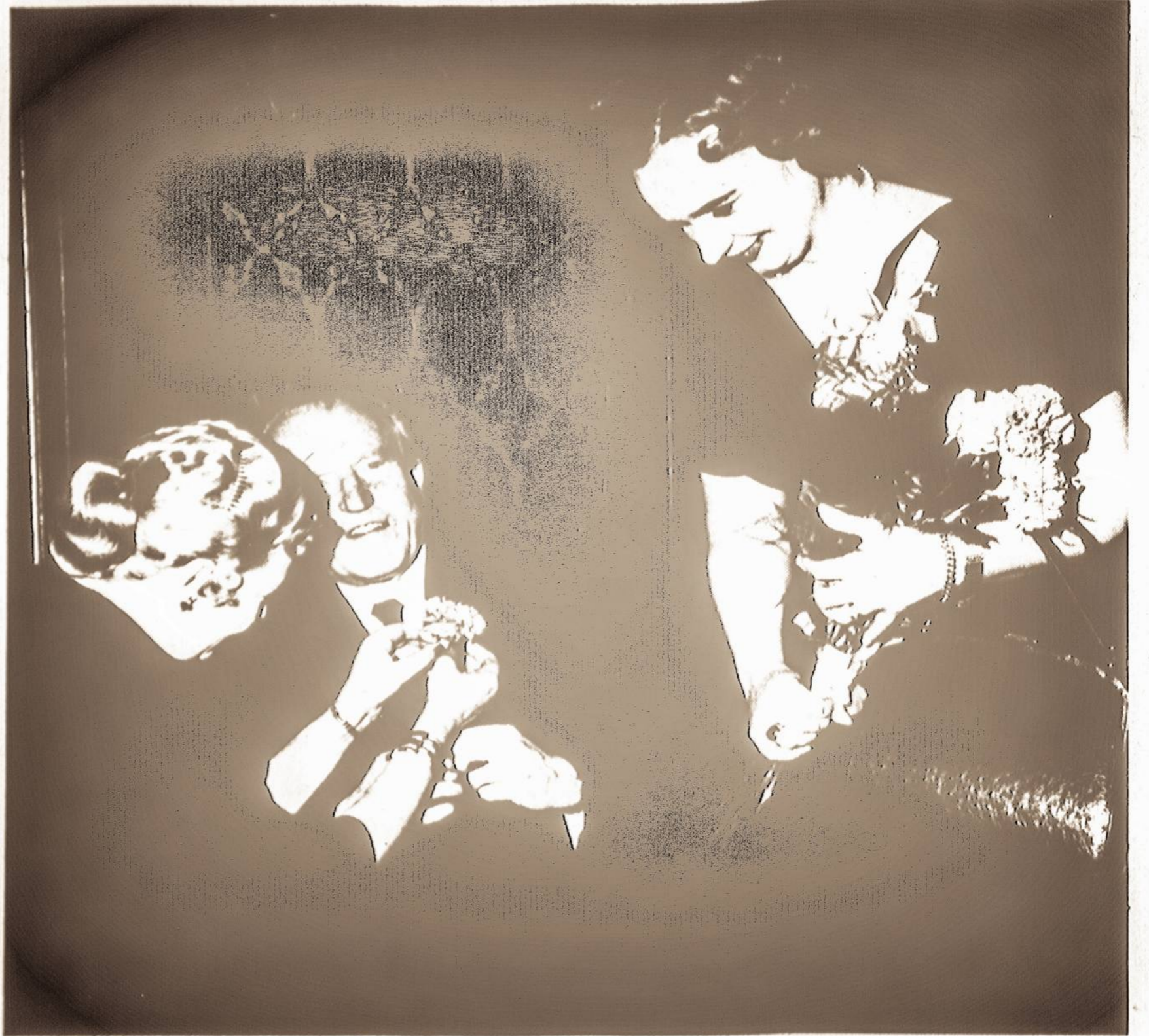
Aldona Ziniūtė,
Vienybės skaitytoja, žiemos atostogas praleido Miami Beach, Floridoje.

St. Aušrotė,
buvęs New Yorko Lietuvių Tarybos sekretorius, siunčia linkėjimus iš San Diego, Calif., kur jis su šeima išsikūrė.

Vyt. Zelenis
savo krautuvėje, 3423 Fulton St., Brooklyne, gavo 1959 m. vokiškos gamybos radijo HI-FI bei Stereo aparatų, kuriuos jis dabar parduoda su 40% nuolaida. Taip pat dideli atpiginimai televizijos aparatams.

Jaroško Kvarteto koncertas

Į Jaroško kvarteto koncertą, kuris įvyks balandžio 18 d. Grand Paradise, Brooklyne, bi-lietus prašoma, išgyti iš anksto pas akademikus skautus, Ginkų svetainėje, Brooklyno ir Mas-petho Piličių Klubuose ir Atletų Klube. Vietos yra numeruotos.

Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas "pagirtas tarp moterų"... Kai Moterų Vienybės pirmininkė Paulina Šimėnienė jam sega gėlę, tai Lietuvių Moterų Atstovybės pirmininkė Ligija Bieliukienė patenkinta šypsosi, ir tai įvyko neseniai įvykusiame moterų suvažiavime New Yorke.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Tiesa mūsų ginklas

Tokiu būdu praėjo PABALTIJO MOTERŲ TARYBOS suvažiavimas New Yorke, kuris įvyko kovo 14 d., Baltų Laisvės namuose.

Suvažiavimą atidarė ir pravedė PMT pirm. Ligija Bieliukienė, pakviesdama į prezidiumą latvių ir estų Moterų Atstovybių pirmininkes, sekretore A. Noakaitę. Ji, Bieliukienė, taip pat skaitė paskaitą apie Pabaltijo Moterų Tarybą, jos uždavinius, tikslus ir veiklą. Be jos buvo dar keli referatai, kurių vienas — Pagrindiniai sunkumai pabaltiečių išsikūrimo ir prisitaikymo naujoms gyvenimo sąlygoms — skaitė estė G. Annelīne. Jaunimo problemos — paruoštą latvių dr. T. Grinbergs skaitė M. Gulbis. J. Kurman išsamiai apibūdino Pavergtąsias Tautas, jų paskirtį, veiklą ir Pabaltijo Moterų Tarybos joje dalyvavimą konsultatyviniu nariu.

Visos paskaitos buvo įdomiai paruoštos, o taip pat lengvu anglų kalbos stilium perduotos klausytojoms, o jų turinys lieti netolimos praeities, dabarties ir ateities pačius jautriausius klausimus, susijusius su Pabaltijo tautų laisve.

Atstovės buvo suvažiavusios iš daugelio Amerikos miestų, net po keletą visų trijų tautų ir iš jų pranešimų paaiškėjo, kad Lietuvių moterų veikla labai gyvai reiškiasi, kad jos mielai aukoja dalį savo poilsio ir nuolatos atitraukto laiko visuomeniniams reikalams dirbdamos ne vien savo klubų ribose, bet ir talkindamos kitoms organizacijoms. Iš lietuvių daugumoje buvo suvažiavę Liet. Mot. Atstovybių klubo pirmininkės: L. Galinienė iš Bostono, J. Augaitytė iš Philadelphijos, Br.

Tautvilienė iš Washingtono, O. Saulaitienė iš Waterburio, I. Keraitienė iš Patersono, ir V. Leskaitienė, New Yorko atstovė. Viso iš 6-ių klubų.

Iš Vokietijos (Miuncheno) gauta raštu pasiūlymai bei sumanymai, iš kurių pažymėtinas, kad prie General Federation of Women's Clubs Washingtono būtų mūsų trijų tautų atstovės ryšiams palaikyti.

Žodžiu suvažiavimo pasveikinti atsilankė vicekonsulas A. Simutis, VLIKo pirm. dr. A. Trimakas, LLK pirm. V. Sidzikauskas, egzilių moterų vardu Brakienė, Moterų Vienybės — P. Šimėnienė, ponia Paterson — Women for Freedom of Europe pirm., C. Giffort — General Federation of Women's Clubs pirm. iš Washingtono sveikino raštu.

Taip pat raštu atsiuntė sveikinius PLB Tarybos pirm. J. Šlepety, Liet. atstovas Washingtono J. Kajeckas, Gen. konsulas J. Budrys su žmonomis, V. Lozoraitienė iš Romos latvių Zarin, BALFo vardu kun. L. Jankus, aktyvi šios organizacijos veikėja bei rėmėja Birutė Novickienė, pirmoji PAB. MOT. TARYBOS pirm. dr. Marija Žilinskienė iš Clevelando ir daug kitų.

Suvažiavimas pasiuntė rezoliuciją: Laisvosios Europos Komiteto pirmininkui, prašydamos radijo transliacijų ir pavergtąsias Pabaltijo tautas, kongr. narei E. Kelly, padėka prez. Eisenhoweriui, R. Nixonui ir J. Dulles už nepripažinimą tų tautų okupacijos.

Jaunimo klausimu lietuvių atskirai nutarė visomis jėgomis remti studijuojantį jaunimą, palaikyti lietuvišką dvasią,

skatinti mūsų jaunimą visuomeniniam darbui.

Paminėtina, kad šis suvažiavimas buvo pirmas Amerikoje ir ta proga Voice of Amerika jo eigą užrašė. Pab. Mot. Tarybos pirm. Ligija Bieliukienė, baigusi lietuvių pirmininkavimo kadenciją, pareigas perdavė latvių atstovei E. Druvai.

Vakare, dalyvaujant visų trijų tautų garbingiems svečiams, įvyko pobūvis.

Kovo 15 dieną, L. Bieliukienės, bute įvyko Lietuvių Moterų Atstovybės klubų suvažiavimo proga posėdis, kuriam pirmininkavo E. Gimbutienė, sekretoriavo I. Galinienė. Čia išklausti pirm. pranešimai iš kitų miestų klubų veiklos ir išrinkta Lietuvių Moterų Atstovybė, kitaip sakant, Liet. Mot. Atstovybės klubų centro valdyba, kurią sudaro: Ligija Bieliukienė, Viktorija Čečetienė, dr. Marija Kregždienė, Vincė Leskaitienė, Salomėja Narkėliūnaitė, Angelė Zubkuvienė ir Emilija Čekienė.

Čia nutarta siekti didesnio apsiliejimo, plėsti org. tinklą, šaukti kartą į metus suvažiavimą ir, aplamai, gyvinti lietuvių moterų veiklą.

E. ČEKIENĖ

Mano padėka Moterų Vienybei

Nuoširdžiai dėkoju Moterų Vienybės valdybai ir visoms mieloms narėms už tokį gražų, išpuodingą ir neužmirštamą susipažinimo ir mano asmens pagerbimo pokylių, įvykusių kovo 17 d. Vienybės rezidencijoje.

Mano akyse tebestovi tie malonūs, nuoširdžiai šypsena pasipuošę, moterų veidai. Tebegirdžiu tuos šiltus žodžius, kurie mano garbei buvo ištarti. Ypač dėkoju Moterų Vienybės pirmininkei P. Šimėnienėi, programos vedėjai M. Jokubaitienei ir Vienybės rezidencijos šeimininkei V. Tysliavienėi.

Tas pobūvis, su savo vaišėmis, kalbomis ir draugišku nuomonių pasikeitimu, mano širdyje pasiliks amžinai. Dar kartą visoms ačiū!

ONA CHELEDEN

Pranešame, kad kovo 25 dieną, 7 valandą ryte, Stamford, Conn., mirė mūsų mylimas vyras ir tėvas

LEOPOLDAS DYMŠA

Žmona, duktė, anūkė ir žentas.

ARTURUI CENFELDUI IR JO ŠEIMAI
mirus jo Mamytei
ELZBĖTAI CENFELDIENEI (KALNYBEI)
liūdesio valandoje reiškiamo giliausią užuojautą.
NEW YORKO LIET. PROT. PARAPIJOS
VALDYBA IR KUNIGAS